PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LI Nr. 12 360 Prima ediție | Joi 20 mai 1982 | 6 PAGINI — 50 BANI

ÎN ZIARUL DE AZI:

● AUTOAPROVIZIONAREA – ÎN ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI... FAPTICE ● MICA INDUSTRIE – DOMENIUL MARILOR POSIBILITĂȚI ● RUBRICILE NOASTRE: Faptul divers; Note de lectură; Carnet cotidian; Sport; De pretutindeni

Ieri, pe terenurile Institutului de cercetări pentru cereale și plante tehnice de la Fundulea

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

a examinat, împreună cu cadre de specialiști, rezultatele obținute în modernizarea unor mașini agricole, precum și stadiul de vegetație al culturilor

În cursul dimineții de miercuri, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a examinat, pe terenurile Institutului de cercetări pentru cereale și plante tehnice de la Fundulea, județul Călărași, rezultatele obținute în modernizarea unor mașini agricole, acțiune întreprinsă la indicația conducătorului partidului și statului nostru pentru realizarea unei game largi de utilaje universale necesare extinderii mecanizării lucrărilor din agricultură.

Au participat tovarășii Emil Bobu, Gheorghe Oprea, Nicolae Giosan, precum și miniștri, alte cadre de conducere din ministere și institute de specialitate, din domeniul cercetării și mecanizării agriculturii.

La sosire, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost întîmpinat și salutat cu deosebită căldură de reprezentanți ai Comitetului județean Călărași al P.C.R. și ai Institutului de cercetări pentru cereale și plante tehnice de la Fundulea, de toți cei prezenți.

Noua întîlnire a tovarășului Nicolae Ceaușescu cu specialiști și oameni ai muncii din domeniul producției de mașini agricole și mecanizării agriculturii ilustrează preocuparea constantă a secretarului general al partidului în direcția realizării unor mașini agricole multifuncționale și de mare randament, cerute de actuala etapă de dezvoltare a agriculturii, în conformitate cu obiectivele fundamentale ale noii revoluții agrare în țara noastră.

Secretarul general al partidului a fost informat că, prin înfăptuirea indicațiilor și orientărilor date cu prilejul consfătuirilor de lucru și în cadrul numeroaselor întîlniri și analize avute cu mecanizatorii și constructorii de mașini, au fost realizate o serie de mașini perfecționate, care, după primele încercări și experimentări, și-au dovedit eficiența în condițiile de sol ale țării noastre. În acest context s-au prezentat tovarășului Nicolae Ceaușescu tipuri noi de semănători pentru plante prășitoare și păioase. S-a subliniat că, pornindu-se de la semănătorile aflate în fabricație curentă, cu brăzdare tip patină, au fost concepute noi asemenea mașini echipate cu brăzdare tip disc, care prezintă o serie de avantaje. În primul rînd, noile mașini efectuează concomitent, în afară de semănatul propriu-zis, și încorporarea în sol a îngrășămintelor chimice, a insecticidelor și erbicidelor. În același timp, ele asigură pe lîngă o distribuire mai uniformă a semințelor în sol și o viteză mai mare de lucru la semănat, fapt care duce la creșterea productivității și la reducerea consumului de carburanți pe unitatea de suprafață. Folosirea semănătorilor cu brăzdare tip disc asigură o productivitate cu 8—10 la sută mai mare față de cele folosite în prezent, ele putînd fi utilizate, prin adaptarea unor echipamente speciale de prelucrare a solului la semănat, chiar direct în miriște. Prezentîndu-se semănătorile noi pentru păioase, specialiștii au evidențiat că și la acestea au fost introduse brăzdarele tip disc, cu aceeași eficiență ca și la semănătorile pentru plante prășitoare.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a examinat în continuare noul tip de combină „C-14 U" derivată din combinele aflate în fabricație, echipată cu module speciale atît pentru recoltarea cerealelor păioase, cît și a porumbului. Modulele se pot schimba după necesități într-un timp foarte scurt. Noua combină modernizată, definitivată în urma experimentărilor efectuate în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, asigură o productivitate superioară cu pînă la 40 la sută mai mare față de combinele „C-12", aflate acum în dotarea unităților agricole.

Apreciind caracteristicile noii mașini, secretarul general al partidului a recomandat specialiștilor să acționeze în continuare în direcția reducerii greutății unor subansamble din componența acestora.

A fost prezentat, de asemenea, în stare de funcționare noul tip de combină autopropulsată, de mare productivitate pentru recoltat furaje — „Carf — 4,2", combină de concepție originală, care execută recoltarea din lan a furajelor, tocarea lor și asigură încărcarea în remorci.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut specialiștilor prezenți ca pentru transportul furajelor recoltate să se folosească o remorcă tractată direct de combină, pentru a evita utilizarea unui alt mijloc de transport.

În continuare, specialiștii au prezentat tovarășului Nicolae Ceaușescu tehnologia balotării și manipulării paielor și finului din cîmp pînă la administrarea lor în hrana animalelor. Cu acest prilej au fost examinate mai multe utilaje de mare productivitate ce permit eliberarea într-un timp mai scurt a suprafețelor ocupate cu paie, fin și alte resturi vegetale. Între acestea se remarcă tipul nou de presă de balotat care are o productivitate dublă față de cea folosită pînă acum, fapt ce duce la diminuarea consumului de combustibil.

Apreciind caracteristicile funcționale ale acestui utilaj, secretarul general al partidului a indicat specialiștilor să revadă mecanismele de încărcare și transport ale baloților, astfel încît să se asigure o încărcătură sporită pe platformele de transport în vederea eliberării mai rapide a suprafețelor recoltate.

În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a examinat, împreună cu specialiștii aflați la fața locului, stadiul de vegetație al unor culturi din loturile de hibridate ale Institutului de cercetări pentru cereale și plante tehnice Fundulea. A fost apreciată în mod deosebit producția foarte bună a furajelor cunoscute sub denumirea lolium multiflorium, care s-au dovedit deosebit de eficiente în hrana animalelor. Pornind de la această plantă furajeră cultivată, luînd în considerație necesarul de furaje la nivelul întregii țări, tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut conducerii Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare să întocmească un program special privind cultivarea pășunilor și fînețelor din toată țara cu plante furajere de mare productivitate.

În viitor, a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu, întreaga suprafață de pășuni și fînețe trebuie să fie cultivată, iar acolo unde nu se poate cultiva să fie suprainsămînțată. În acest sens, secretarul general al partidului a cerut cadrelor de conducere din ministerul de resort să asigure din timp sămînța necesară din cele mai productive soiuri de furaje pentru cultivarea tuturor suprafețelor ocupate cu pășuni și fînețe.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a oprit, de asemenea, în lanurile de orz de toamnă și orzoaică ale institutului. S-a constatat o vegetație bună, o densitate optimă a plantelor care anunță de pe acum producții superioare la hectar. Secretarul general al partidului a cerut ca asemenea soiuri productive să fie introduse în cultură și în alte zone ale țării.

Cadrele de conducere din ministerele de resort, specialiștii prezenți la această analiză au urmărit cu deosebită atenție observațiile și indicațiile secretarului general al partidului, angajîndu-se, totodată, să acționeze în continuare, cu maximă operativitate, pentru concretizarea lor cît mai grabnică, pentru realizarea unor mașini și utilaje complexe și de mare productivitate necesare modernizării agriculturii, pentru a asigura și pe această cale obținerea unor recolte bogate — premisă a creșterii avuției naționale, a ridicării nivelului de trai al întregului popor.

AU ÎNDEPLINIT PLANUL PE 5 LUNI

73 de unități economice din județul Mureș

Antrenate cu toate forțele în acțiunea de creștere a indicelui de utilizare a mașinilor și utilajelor, reducerea consumurilor de materii prime și materiale, de combustibil și energie, colectivele de oameni ai muncii din 73 de întreprinderi industriale și unități economice din județul Mureș au raportat îndeplinirea, înainte de termen, a planului la producția-marfă pe primele cinci luni ale acestui an. Între acestea se numără Combinatul chimic „Azomureș", întreprinderile „Metalotehnica", „Prodcomplex" din Tg. Mureș, I.F.E.T. Reghin, Întreprinderea de sticlărie și faianță din Sighișoara, Întreprinderea de geamuri din Tîrnăveni. Cele 73 de unități economice vor realiza pînă la sfîrșitul lunii mai o producție suplimentară în valoare de 174,3 milioane lei. **(Gh. Giurgiu).**

15 unități economice din Bacău

Colectivele de muncă din 15 unități industriale și economice din județul Bacău au raportat îndeplinirea cu două săptămîni mai devreme a sarcinilor de plan ce le reveneau pe primele 5 luni ale anului în curs. Avansul cîștigat oferă posibilitate colectivelor respective să realizeze pînă la finele lunii mai o producție-marfă suplimentară în valoare de circa 170 milioane lei. **(Gh. Baltă).**

13 unități economice din județul Harghita

Oamenii muncii români și maghiari din 13 unități economice din județul Harghita raportează îndeplinirea înainte de termen a sarcinilor planificate pe primele cinci luni ale anului la producția-marfă. Succesul obținut se datorește unei mai bune organizări a producției și a muncii, valorificării superioare a resurselor materiale, diminuării costurilor de producție, asimilării în fabricație a unei largi și variate game de produse noi, de înaltă tehnicitate. Avansul cîștigat creează posibilitatea colectivelor din unitățile respective să realizeze pînă la sfîrșitul lunii o producție-marfă suplimentară în valoare de 66 milioane lei. **(I. D. Kiss).**

LA „ELECTROPUTERE"-CRAIOVA: Instalații de înaltă tehnicitate

La Întreprinderea „Electroputere" Craiova a trecut cu bine probele de omologare prima instalație de separare electromagnetică a metalelor rare din nisipuri, executată după un proiect al specialiștilor de la Institutele de metale rare și de cercetări și proiectări electrotehnice din București, Centrul de cercetare științifică pentru materiale radioactive București și de la cunoscuta întreprindere craioveană. Instalația, care se adaugă celei de separare electrostatică, creată anul trecut, dispune de parametri tehnico-funcționali similari celor realizați de producători tradiționali din străinătate, fiind dotată cu echipamente ce permit acționarea cu curent continuu și reglarea turației. Prin realizarea acestor instalații, întreprinderea craioveană contribuie la reducerea efortului valutar al țării. **(Nicolae Petolescu).**

REPORTAJ DIN ACTUALITATEA SOCIALISTĂ A ȚĂRII

Cine cunoaște, înțelege și întinerește pădurea...

de **Mircea Radu IACOBAN**

Cine cunoaște, înțelege și iubește pădurea va ține numaidecît să fie martor la fiecare dintre uimitoarele spectacole ale izbucnirii primăverii: nicăieri nu-i anotimpul mai adevărat, mai inmiresmat și mai triumfător decît în împărăția codrilor, unde si-n firul de iarbă, si-n coroana fagului secular **vezi** seva urcînd și miracolul inverzirii înfăptuindu-se clipă de clipă. Deplin intrată în drepturi, primăvara lui 1982 a adus silvicultorilor vasluieni, odată cu zimbetul cald al frunzei proaspete, marea bucurie a obținerii locului I pe țară în întrecerea dintre inspectoratele silvice. Semnificațiile acestui succes (pe care vasluienii îl repetă, ei avîndu-l la activ și în 1978) sînt, din multe puncte de vedere, demne de atenție și interes. În spiritul zicalei „din cauza copacilor nu se vede pădurea", am putea afirma că pădurea știe ascunde... strădania pădurarului — cu cît e mai puternică și mai împlinită, cu atît pare mai puțin dependentă de truda omului. Lucrurile stînd, desigur, exact invers. Iar vechea imagine a silvicultorului ocrotind — spre a exploata apoi — arborii se cuvine modificată, completată și nuanțată, întrucît prețioasa avuție verde și-a sporit vertiginos caratele, ajungînd să însemne, pe o planetă cu echilibrul ecologic primejduit, o autentică garanție a vieții și sănătății.

Silvicultorul prieput știe să obțină maximum de roadă — deci și de venituri — tăind cît mai puțin și căutînd alte surse, dependente de pădure, dar care nu-i știrbesc integritatea. Din cele 40 de milioane cît reprezintă valoarea producției Inspectoratului silvic Vaslui (ce dispune de un fond forestier cu suprafață relativ mică), doar 10 la sută s-au contabilizat prin exploatarea propriu-zisă a lemnului. Cu inventivitate, pasiune și hărnicie, s-au identificat și s-au pus în valoare an de an o sumedenie de surse — să le spunem astfel — **complementare.** Pe terenurile avînd exces de umiditate au fost înființate plantații de răchită. Industrializate în atelierele de la Brodoc, nuielele aduc un venit valutar net de 7 milioane lei, împletiturile vasluienilor fiind exportate în R.F.G., Olanda, Anglia, S.U.A., Franța și Suedia. Iar suprafețele răchităriilor continuă să crească: numai anul trecut, pădurarul Gheorghe Necula a izbutit să adauge, la Mărășeni, alte 22 de hectare noi plantate, de pe urma cărora producția de împletituri va putea fi în continuare sporită. Multă căutare au fructele de pădure; fată de 550 de tone cît își propuseseră inițial, silvicultorii vasluieni au adunat 1 430 de tone de coacăz, smeură, măcieș, cireșe, visine, căpșuni, rotunjindu-și veniturile cu peste 8 milioane de lei. Cine vizitează cantonul brigadierului Neculai Roșotă va putea admira întinse culturi de coacăz și smeură, care pretind îngrijire atentă, minuțioasă, oferind, în schimb, roadă bogată și căutată. Între silvicultură și piscicultură nu s-ar zice că-s prea multe contingențe; pădurarul Mircea Popa a învățat însă cele ce trebuie cunoscute de crescătorul de pești și, din iazurile amenajate pe firul unui pîriu în inima pădurii Florești (cărora li se adaugă bălțile de la Chițoc), s-au trimis pe piața Vasluiului tone și tone de crap proaspăt. Aproape două milioane de lei reprezintă valoarea mierii de albine, pe care silvicultori-apicultori ca Alexandru Lingea, din pădurile Hușilor, Valentin Averescu de la Băcești, ori Maria Vorobchievici de la Vaslui au știut s-o obțină itinerînd caravane de stupi în județ și-n afara lui, spre a nu pierde momentul deplinei înfloriri a salcîmului, teiului ori florii-soarelui. Cît despre valorificarea vînatului — sursă de venituri tradițională — aici se cuvin menționate mai întîi, adică în ordinea firească a lucrurilor, acțiunile de ocrotire a fondului cinegetic, pe care vasluienii le-au avut totdeauna în vedere, mai ales în iernile lungi și grele, cînd, în cotloanele cele mai ascunse ale pădurilor, inginerul Cătălin Olaru, tehnicianul Dumitru Samson, pădurarii Dumitru Iordache, Emil Ciobanu, Grigore Simionescu și mulți, mulți alții, deschideau cărări prin troiene, aprovizionînd

(Continuare în pag. a V-a)

TIMIȘ: Livrări suplimentare la export

Acționînd cu răspundere sporită pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor de plan la export, colectivele de oameni ai muncii dintr-un număr de 27 unități economice timișene raportează că au livrat suplimentar partenerilor externi în perioada care a trecut de la începutul anului mărfuri în valoare de peste 50 milioane lei. Printre unitățile care și-au înscris numele la panoul de onoare al fruntașilor se află întreprinderile „Electromotor", de aparate electrice de măsură, „Electrobanat", „Paltim", I.M.A.I.A.-Timișoara, de produse ceramice Lugoj, de prelucrare a maselor plastice Jimbolia și altele. **(Cezar Ioana).**

RM. VÎLCEA: Instalație pentru valorificarea materialelor refolosibile

Un colectiv de specialiști din cadrul sectorului Ocnița al Întreprinderii miniere Rîmnicu Vîlcea a conceput și realizat în regie proprie o instalație pentru fabricarea pastelor refractare, prima de acest fel din țară. Primul sortiment intrat în producția de serie — termocorindonul — se obține din deșeuri de șisturi pirofilitice, care pînă în prezent erau considerate inutilizabile. Prin realizarea acestui nou produs, se înlocuiește integral importul de termocorindon și el este fabricat cu cheltuieli reduse. **(Ion Stanciu).**

FAPTUL DIVERS

Arheologică

În timpul unor săpături efectuate pe raza satului Schinetea, județul Vaslui, a fost descoperit un tezaur feudal de monede din aur și argint, precum și diferite podoabe : brățări, inele, cercei, lănțișoare.

„Tezaurul de la Schinetea" — cum a fost el denumit de către specialiști — completează, pe de o parte, informațiile privind dezvoltarea social-economică a Moldovei în secolul XV, în timpul strălucitului domnitor Ștefan cel Mare, iar, pe de altă parte, îmbogățește datele privind arta prelucrării metalelor, întrucît piesele de podoabă tezaurizate sînt de mare valoare și de o rară execuție artistică.

Pasiune

De ani și ani de zile, Ion Stanciu din Războieni, județul Tulcea, se numără printre gospodarii de frunte ai satului. Nici acum, la bătrînețe, nu se lasă mai prejos. Dacă-l întrebi cîți ani are, el inversează cifrele și zice că are 18, în loc de 81. Și, după felul cum îi arată grădina și gospodăria, după cum muncește cît-i ziua de mare, nimeni nu i-ar da anii pe care-i are. Cea mai mare pasiune a lui este să stringă plante medicinale de pe cîmp și din pădurea din împrejurimi. Le stringe cu grijă și le predă statului, pe bază de contract. Anul acesta și-a propus să-și doboare propriul record din '81 și să atingă „musai o mie de kilograme".

Succes !

Aveți cuvîntul!

Ion Marin, student la Facultatea de ziaristică din cadrul Academiei „Ștefan Gheorghiu", relatează :

„De ani și ani de zile, nu e trecător care să nu admire frumoasa grădină de la numărul 24 de pe strada Corăbeasca din București. Se află acolo o mare răsadniță de flori a circumscripției 53 și 54, îngrijită cu pasiune și dăruire de cîțiva pensionari, în frunte cu Dumitru Constantinescu, președintele unuia din cele două comitete de cetățeni. Dar iată că acum frumoasa grădină riscă să se ofilească. Și aceasta, din cauză că Administrația domeniului public al sectorului 2 nu le mai împrumută bătrînilor furtunul cu care aceștia își udau florile. Un gest cu atît mai de neînțeles cu cît de ani și ani de zile pensionarii au oferit cu generozitate rodul muncii și pasiunii lor tot Administrației domeniului public, pentru ca milioanele de fire de răsadnițe să aducă un plus de frumusețe orașului lui Bucur, să bucure oamenii. Toate răsadurile le-au oferit absolut gratuit. Și nu e păcat ca din cauza unui furtun să se piardă un gest frumos, dătător de frumusețe ?"

Paharul în plus

Judecătorul Ștefan Apăteanu, de la Tribunalul județean Botoșani, ne semnalează pățania tinerilor Vasilică Țurcanu și Paul Chirilă din Albești. După ce s-au tot îndemnat unul pe altul cu paharul, cineva le-a spus : „Mai bine v-ați duce în satul vecin, că e mare bal mare". Dar cum să ajungă Vasilică și Paulică pînă acolo, că abia se mai țineau pe picioare? „Apoi, dacă-i bal, bal să fie ! Să mergem motorizați" — a zis Vasilică și s-a urcat pe un tractor „găsit" la S.M.A. S-au dus ei în satul vecin, nici vorbă de bal. „Am fost trași pe sfoară" — și-au zis ei și au pornit înapoi spre casă, tot cu tractorul. Dar cînd au fost puși să sufle în fiolă, fiola verde s-a făcut. Fapt pentru care „fac" și ei cîte un an închisoare.

Promptitudine

Mare aglomerație în autobuzul 31. Aproape de centrul vechi al orașului Baia Mare o femeie cu un copil în brațe începe să plîngă. Îi dispăruse portmoneul cu toți banii și nu mai avea cu ce să ajungă acasă, la Seini.

— Cine-i neisprăvitul care i-a luat banii femeii ? — a întrebat un călător de alături.

— Uite-l, nene ! — a intervenit un elev, pe nume Wilhelm Uglar, de la Școala generală nr. 2, arătînd spre un individ care se precipita spre coborîre.

Individul cu pricina a încercat să „paseze" portmoneul unor complici, de aceeași teapă, dar n-a mai avut timp. Imobilizat de cetățeni, acesta a fost dat pe mîna miliției, iar femeii, care reintrase în posesia portmoneului, i-au urat drum bun în continuare.

3-MS-406

Este numărul de înmatriculare al unei mașini care, de fapt, nu mai este... mașină. Întîmplarea s-a petrecut pe un drum spre Aiud. La volanul mașinii sale noi, doar cu vreo 4 000 kilometri la bord, se afla Alexandru Ciortea, șef de gară la Lunca Bradului, județul Mureș. În timp ce cobora o curbă la dreapta, fără vizibilitate, s-a angajat în depășirea extrem de periculoasă a altei mașini conduse de un începător. Tocmai atunci, din sens opus venea un camion. Șoferul acestuia, văzînd situația, a frînat brusc, dar de virat la dreapta nu putea să vireze, pentru că era o prăpastie. Mașina 3-MS-406 s-a izbit cu toată viteza în camion. Urmare tragică : și-au pierdut viața Alexandru Ciortea, soția lui, fiica, ginerele și un nepot — fiul fiului său.

Cinci vieți pierdute pentru cîteva secunde de neatenție...

Oameni buni, nu vă jucați cu viața voastră și a altora !

Rubrică realizată de
Petre POPA
și corespondenții „Scînteii"

PLANTELE MEDICINALE — UN TEZAUR INEPUIZABIL

pe care indiferența unora îl ține încă departe de industria de medicamente

● O experiență bună, dar de ce numai atît ? ● Lipsa de receptivitate „ofilește" vigoarea plantelor medicinale ● Cînd va onora industria de medicamente soluțiile noi brevetate ?

Una din tendințele cele mai noi, pe plan mondial, în domeniul industriei de medicamente constă în obținerea de preparate superioare din extracte de plante, aceste produse **naturale** fiind — după opinia specialiștilor — mai bine tolerate de organismul uman. Ce preocupări există în această direcție în țara noastră, cunoscută ca avînd una din cele mai bogate flore din lume și o practică milenară în cunoașterea și utilizarea plantelor în scop terapeutic ?

Vom începe cu o experiență bună, dar din păcate unica, de valorificare superioară a plantelor medicinale pe plan local, experiență care, așa cum vom vedea, poate interesa, prin eficiența ei economică, specialiști din toate județele țării. La Oficiul farmaceutic din Tg. Mureș, un colectiv de oameni pasionați a reușit să obțină, în condiții de microproducție, produse originale din plante medicinale, indicate în anemii, tensiune arterială, ateroscleroză, afecțiuni digestive, hepatice, ca pansamente gastrice etc. Laboratorul galenic de aici asigură astfel — pe lîngă medicamentele curente pentru rețeaua medico-farmaceutică — și noi medicamente, originale, din plante care înlocuiesc unele produse de import. În total, 65—70 de produse sînt elaborate și livrate anual în funcție de cerințe. Producția de aici se adaptează rapid la solicitări.

— Noi ne-am convins — ne spune tovarășul A. Kacso, directorul oficiului farmaceutic, că realizarea unor medicamente din plante este calea cea mai eficientă de valorificare superioară pe plan local a acestei resurse naturale : se reduce costul transportului plantelor la distanțe mari și nu se mai pierde din conținutul lor activ, prin transport și depozitare".

La o scară redusă, și alte laboratoare cu oameni competenți, pasionați realizează produse cu eficacitate certă. Unul din acești entuziaști este farmacistul Horia Bucur din Sebeș Alba, cel care a organizat primul simpozion de medicină și farmacie cu tema „Progrese și realizări în domeniul fitoterapiei", autorul unor preparate brevetate. „Tot ce am făcut, am reușit să facem cu ajutorul organelor locale, dar produsele noastre nu le putem oferi decît în județul nostru. Evident, ar putea beneficia mai mulți oameni de tot ce se realizează, în fiecare județ, dacă industria de medicamente ar prelua aceste rezultate. Dar nici o întreprindere nu a fost interesată", ne-a declarat.

La Întreprinderea „Plafar" din Orăștie stăm de vorbă cu farmacistul G. Tibori, șeful serviciului de control tehnic de calitate, autor, la rîndul său, al unor produse obținute din plante (uleiuri aromatice, volatile) care ar putea fi valorificate superior în industria farmaceutică și în cea alimentară : „Din păcate, nici unul din acești posibili beneficiari nu se grăbește să le preia și deși avem brevetele batem inutil drumul pentru a sensibiliza o întreprindere".

În mod cert, în acest domeniu există unele rezultate care-și așteaptă valorificarea la scară industrială. **Cum se explică însă faptul că deși există brevete înregistrate la O.S.I.M. numărul tehnologiilor industrializate este încă foarte mic ?**

Întrebarea o adresăm prof. dr. Gabriel Racz de la Institutul medico-farmaceutic din Tg. Mureș, președintele comisiei de cercetare pentru valorificarea plantelor medicinale și aromatice. „Unul din rezultatele importante ale programului nostru de cercetare este cartarea plantelor, încheiată în 1980, ceea ce ne permite o cunoaștere precisă a zonelor din țară unde crește fiecare plantă medicinală, în vederea valorificării ei sub forma cea mai eficientă. Chiar și puținele rezultate bune obținute nu au ajuns însă să fie preluate de industrie pentru că majoritatea autorilor sînt oameni de laborator, deci cu un anumit specific și care nu cunosc probleme de tehnologie. Pentru trecerea în producția industrială este necesară o etapă semiindustrială, de stație-pilot. După opinia mea, activitatea de microproducție a laboratorului galenic din Tg. Mureș este o experiență în acest sens și în măsură să ofere rezolvări și pentru alte județe. Se constată că acele medicamente care se realizează în microproducție — pe lîngă beneficiul important pe care îl aduc laboratorului — sînt și mai ușor preluate de industrie. Or, se știe că lipsa acestei verigi, a stației-pilot, duce la încetinirea valorificării produselor la scară industrială".

Un exemplu de receptivitate la această importantă problemă pentru industria farmaceutică, pentru economia noastră în general l-am aflat la Întreprinderea chimică „Prodcomplex" din Tg. Mureș, unde inginerul-șef, Victor Verzea, ne-a prezentat o instalație recent pusă în funcțiune, al cărei scop este tocmai stabilirea de tehnologii industriale pentru fabricarea medicamentelor din plante. Cercetările omologate în laboratoare sînt transpuse prin stația-pilot în tehnologii, realizîndu-se deci tehnologii pe care apoi le predăm întreprinderilor de medicamente din centrala de resort (indicînd precis utilajele și timpii pe faze tehnologice etc.). Stația-pilot a fost proiectată și realizată prin forțe proprii, așa încît să poată face față unui număr mare de solicitări. În prezent există aici șase tehnologii de laborator ce sînt transpuse pe rînd, pentru că fiecare necesită un mare volum de analize, în vederea stabilirii fluxului tehnologic optim, în funcție de concentrațiile de substanțe active, care diferă de la plantă la plantă.

Reiese în mod clar, din cele relatate, că **acolo unde există interes, pasiune, competență se pot obține rezultate pozitive.** Dar, așa cum se știe, cu o floare nu se face primăvară. **Prea puține produse medicamentoase, pe bază de extract, din plante au fost realizate în centre universitare de prestigiu, cum sînt cele de la Cluj-Napoca, București, Timișoara și Iași.** De asemenea, deși **s-a confirmat eficiența terapeutică a unor plante medicinale în afecțiuni digestive, hepatice, renale etc., ele nu sînt recomandate de medici, acest lucru rămînînd la latitudinea informării celui suferind.**

Există la nivelul factorilor de sinteză și decizie încă mult imobilism, se acționează cu încetineală în ce privește valorificarea plantelor medicinale. Cum altfel să se explice pînă și lipsa, uneori, din farmacii sau magazinele „Plafar" a unor plante cu largă răspîndire (să nu amintim decît mușețelul, florile de tei). Acțiunea de colectare a plantelor nu se bucură de toată atenția cuvenită, rămînînd în cîmp multe plante valoroase. În acest sens, se impune o mobilizare mai bună și în județele Arad, Bihor, Neamț, Vaslui, Călărași, Giurgiu ș.a. Din acest punct de vedere este necesar ca încă din școală să se facă o educare mai susținută a elevilor, iar colectarea de plante să fie una din acțiunile lor pe timpul vacanței, dar mai bine organizate decît în prezent și urmărindu-se atent eficiența lor. Aceste acțiuni sînt cu atît mai necesare, în anumite perioade scurte de timp, cînd o specie sau alta are momentul optim de recoltare (acum, de pildă, este momentul optim de culegere a mușețelului) și cere un număr sporit de brațe de muncă. Fiind o muncă plăcută, în natură, la aceste acțiuni ar putea fi antrenați și pensionarii, și colectivele de oameni ai muncii (în timpul liber petrecut mai plăcut în natură) din zone cu floră spontană.

Pornind de la rezultatele sporadice, de la numărul încă redus de preparate realizate din plante medicinale se poate spune că **există insuficient interes de natură economică, în multe localități cei răspunzători de valorificarea acestor plante așteaptă impulsuri din afară în loc să acționeze prompt și eficient.** Este momentul ca față de acest tezaur inepuizabil pe care îl reprezintă plantele medicinale — fiind printre țările cele mai bogate în aceste resurse — să nu mai fie lăsată să se manifeste indiferența în nici un compartiment — începînd cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare — în ce privește asigurarea culturilor respective, colectarea de către Trustul „Plafar", valorificarea unor specii la scară industrială de către întreprinderile de profil din chimie, extinderea paletei de produse prin cercetări originale, proprii, printr-o diversificare a temelor de cercetare.

Pentru mobilizarea tuturor acestor factori din cercetare, învățămînt, producție sînt necesare acțiuni ferme, eficiente, în așa fel încît încă din această perioadă, cînd pot fi recoltate o serie de plante medicinale, să se realizeze o îmbunătățire radicală a activității din acest domeniu. Este momentul să se înlăture orice tendință de aminare, de tergiversare a finalizărilor, să se manifeste mai multă receptivitate față de soluțiile noi propuse de specialiști pentru a fi introduse cît mai grabnic în producție. Sînt imperative care izvorăsc din sarcina pe care o avem de a ridica valoarea fiecărui produs, a fiecărei resurse naturale de care dispunem.

Elena MANTU

Pentru toate preferințele

Televizoare cu circuite integrate

Magazinele și raioanele specializate ale comerțului de stat oferă toate tipurile de televizoare cu circuite integrate realizate de Întreprinderea „Electronica" București. Iată cîteva caracteristici ale televizoarelor cu circuite integrate: imagine foarte bună, sunet clar, durată de folosire îndelungată, deoarece sînt complet tranzistorizate și au circuite integrate. Prin îmbunătățiri constructive și funcționale, consumul de energie electrică este redus cu circa 33 la sută. Aparatele funcționează normal chiar și la variații mai mari ale tensiunii pe rețea, datorită încorporării unui stabilizator. Operațiunile de depanare sînt mult simplificate, deoarece la construcția lor s-au folosit module funcționale care se pot schimba cu operativitate.

Garanția pentru buna funcționare a televizoarelor cu circuite integrate este de 12 luni.

În toate magazinele specializate ale comerțului de stat se pot procura următoarele mărci de televizoare cu circuite integrate: OLT, cu diagonala ecranului de 44 cm, la prețul de 2 920 lei ; OLT (44 cm) — 3 000 lei : SNAGOV (47 cm) — 2 920 lei ; SNAGOV (47 cm) — 3 065 lei; SIRIUS (50 cm) — 3 050 lei: SIRIUS (50 cm) — 3 200 lei ; DIAMANT (61 cm) — 3 600 lei și DIAMANT — (61 cm) — 3 720 lei.

Noua aerogară din Satu Mare

Creșterea traficului de la un an la altul a făcut necesară construirea unei noi aerogări la Satu Mare, care a fost inaugurată ieri, 19 mai.

După cum arată și imaginea fotoreporterului Martin Sarca, noua aerogară de la Satu Mare este o construcție modernă, funcțională, cu o capacitate sporită pentru traficul intern și extern. Aeroportul este dotat cu aparatură de dirijare de mare precizie, un corp tehnic pentru serviciile de aeroport, un turn de control pentru dirijarea aeronavelor în zona aeroportului, o centrală termică. Lungimea pistei este de 2 500 metri și asigură aterizarea și decolarea aeronavelor de tip AN-24, BAC 1-11, IL-18 și TU-154. Pe aeroportul Satu Mare operează zilnic curse aeriene interne cu avion tip AN-24, care asigură legătura cu Bucureștiul. Sînt prevăzute, de asemenea, o serie de curse „Charter" cu aeronave de tip IL-18, BAC 1-11 și TU-154 pentru satisfacerea cerințelor traficului turistic internațional. **(Octav Grumeza).**

MICA INDUSTRIE — domeniul marilor posibilități

RESURSELE LOCALE

— resurse de bunuri pentru societate și de cîștiguri pentru populație

● Peste 1 000 unități de industrie mică, cu o producție de peste 1 miliard lei ● Valoroasa experiență a Măcinului și noi tehnici artizanale în Delta Dunării ● O mare diversitate de articole pentru export și pentru piața locală

ÎN JUDEȚUL TULCEA

Județul Tulcea oferă condiții excelente pentru dezvoltarea industriei mici, în scopul valorificării acestor condiții desfășurîndu-se în ultimul timp un șir de acțiuni care urmăresc utilizarea cît mai eficientă a resurselor locale și a materialelor refolosibile. Astfel, an de an producția în acest sector a sporit, în 1981, de pildă, înregistrîndu-se o creștere de peste 30 la sută față de anul 1980 : **în acest an se preconizează ca producția unităților de industrie mică din județ — în număr de peste 1 000 — să ajungă la aproape un miliard de lei.**

Iată, de pildă, cîteva aspecte din experiența dobîndită în acest domeniu în orașul **Măcin :** „Din 1980, în fiecare an producția în secțiile de industrie mică s-a dublat — ne spunea tovarășul Gheorghe Jerlăianu, președintele cooperativei meșteșugărești „Unirea" din localitate. În 1982, **numai din materiale refolosibile realizăm produse în valoare de peste 60 milioane lei".** Din argilă, meșteșugarii măcineni execută anual peste **un milion de cărămizi : din resturi textile,** ei confecționează obiecte în valoare de aproape 10 milioane lei ; **scamele și resturile de polietilenă** sînt folosite, de asemenea, la confecționarea citorva zeci de mii de saltele termoizolante, cu care sînt izolate acoperișurile adăposturilor zootehnice. În cadrul acestei preocupări pentru valorificarea resurselor locale, consemnăm și o inițiativă recentă a meșteșugarilor din Măcin. Este vorba de producerea unor **băuturi răcoritoare** din extrase de plante și flori. În această vară, din florile de soc, care vor fi adunate din pădurile Topolog și Luncavița, vor fi produse peste 4 milioane sticle de suc.

Experiența bună acumulată de meșteșugarii din Măcin **a fost extinsă, practic, la nivelul județului.** Măsurile întreprinse în anul 1981 și la începutul acestui an, cît și cele care urmează să fie aplicate pînă la sfîrșitul actualului cincinal, vor duce la o importantă creștere a ponderii industriei mici în cadrul producției-marfă realizate în județul Tulcea.

În ultima vreme, **atenția a fost îndreptată și către acea zonă unică pe care o reprezintă Delta Dunării.** Pînă acum, rezervele mari de materie primă de aici au fost folosite doar în mică măsură. În cîteva locuri din Delta Dunării existau răchitării, iar papura se exploata în cantități foarte mici. Prin aplicarea măsurilor de valorificare superioară a resurselor existente, **în Deltă sînt folosite noi tehnici de împletituri** în localitățile Chilia Veche, Sulina, Maliuc, Malcoci, Luncavița, Măcin, Babadag, Niculițel și Tulcea. Cea mai mare parte a împletiturilor este destinată exportului. La ora actuală, de pildă, **planul pe acest an la împletituri este realizat, urmînd ca pînă la finele anului să se obțină o producție dublă față de cea planificată. Valoarea împletiturilor din răchită și papură, livrate în acest an la export, se ridică la aproape 200 000 dolari.** Din Delta Dunării au fost recoltate de la începutul anului și expediate la diferite unități de industrie mică peste 250 000 de maldăre de papură. Neîndoielnic, aceste rezultate marchează doar un început într-o activitate ce tinde să ia proporții. Pînă la sfîrșitul acestui cincinal, **producția de împletituri din papură și răchită, realizată în județul Tulcea, urmează să crească de 3—4 ori.**

În județ sînt suficiente resurse și pentru dezvoltarea unităților de industrie mică în **domeniul materialelor de construcție.** În acest sector se urmărește creșterea cantităților de piatră pentru construcții, nisip extras din carierele existente și înființarea altei cariere. Astfel, la sfîrșitul anului trecut, în localitatea Garvăn s-a deschis o nouă carieră de nisip, iar în lunile următoare tot aici va fi pusă în funcțiune o instalație simplă pentru spălarea nisipului. Cei 15 000 mc de nisip extrași anual de aici sînt suficienți pentru realizarea tuturor lucrărilor de construcție la obiectivele economice și sociale din zona orașului Măcin și pentru efectuarea reparațiilor la casele din satele tulcene.

O altă resursă locală, a cărei valorificare se extinde, este piatra de var. Dacă în urmă cu 4—5 ani în județ se realizau doar cîteva sute de tone de var, anul acesta, din vărăriile de la Enisala și Nalban se vor livra unității economice din **det** și gospodăriilor populației **peste 5 000 tone de var.** Totodată, din **argila** care se găsește la tot pasul, secțiile de cărămidărie ale cooperativelor agricole de producție realizează anual peste 5 milioane de cărămizi, la care se mai adaugă cele un milion produse în unitățile de industrie mică ale cooperației meșteșugărești.

Vorbind despre **valorificarea materialelor recuperabile,** se poate spune că unitățile cooperației meșteșugărești recuperează anual — din propriile unități și din celelalte unități economice — și introduc în circuitul productiv **500 tone de scame textile și polietilenă ; 10 tone de resturi textile devin obiecte de îmbrăcăminte pentru copii sau jucării ; din cele aproape 100 tone de resturi de masă plastică recuperate se vor produce, de asemenea, aproape un milion de jucării.** În general, industria mică urmărește în primul rînd **realizarea unor produse cerute de populație,** nu copiind marea industrie, ci completînd-o. Un exemplu edificator în acest sens sînt și compasele, pionezele, agrafele și multe alte obiecte necesare elevilor, realizate din **straifurile foarte mici de tablă recuperate de la cutii de conserve** la Întreprinderea de industrializare a peștelui din Tulcea — tot de acei oameni plini de idei și inițiativă care sînt meșteșugarii din Măcin.

Se poate afirma că rezultatele obținute de tulceni în dezvoltarea industriei mici sînt meritorii. Nu însă de natură să-i automulțumească. Într-o recentă sesiune a consiliului popular județean, care a analizat modul cum se înfăptuiesc măsurile cuprinse în planul de dezvoltare a industriei mici în acest cincinal, se sublinia că nu toate consiliile populare comunale acordă atenția cuvenită valorificării resurselor locale pentru realizarea unor produse de uz gospodăresc solicitate de populație. Dacă localitățile Măcin, Luncavița, Jijila, 23 August, Greci, Topolog au devenit adevărate centre ale industriei mici, în altele, ca Beidaud, Ceatalchioi, Grindu, Somova, Sf. Gheorghe, Crișan, Mihail Kogălniceanu, nu există încă nici o unitate de industrie mică. Or, în nici una din aceste comune nu se poate invoca lipsa unor materii prime locale, cele mai multe fiind chiar în Deltă. De exemplu, se discută de mai multă vreme despre înființarea unor ateliere ale cooperativelor agricole de producție pentru confecționarea cărucioarelor. Doar la Topolog există un astfel de atelier care produce cîteva sute de căruțe pe an. Întrucît multe unități invocă lipsa meseriașilor, la sesiunea consiliului popular județean s-a stabilit ca **în fiecare unitate din industria mică să se treacă la pregătirea unui număr mai mare de tineri din localitățile unde urmează să ia ființă noi asemenea unități.** Anul acesta, de pildă, în județ se vor înființa aproape 100 de unități ale industriei mici, în special acolo unde nu sînt valorificate materiile prime locale.

Sînt doar cîteva din acțiunile întreprinse pentru valorificarea pe un plan superior a resurselor locale și a materialelor refolosibile. Ele demonstrează convingător că, printr-un plus de preocupare și inventivitate, se pot realiza, cu cheltuieli minime, produse foarte solicitate, în folosul cetățenilor, ca și al economiei naționale.

Neculai AMIHULESEI
corespondentul „Scînteii"

AUTOAPROVIZIONAREA — în întrebări și răspunsuri... faptice

LA BRAȚEȘ,

Animale și legume în toate gospodăriile

Îl căutăm pe Gheorghe Beder, primarul comunei Brateș, județul Covasna, la consiliul popular. Ne interesa stadiul îndeplinirii programului de autoaprovizionare. Dar, cum era plecat pe teren, nu ne-a rămas altceva de făcut decît să căutăm răspunsul... stînd de vorbă cu cetățenii.

Pornim prin comună. Admirăm casele proaspăt văruite, dar mai ales acareturile : grajduri, cotețe de păsări și iepuri, adăposturi pentru oi și porci, încăpătoare spații pentru nutreț. Aproape toate gospodăriile au și cîte un impozant cuptor de pîine. De unde grîu, aici, la numai cîțiva kilometri de crestele înzăpezite ale Ciucașului ?

— E drept, vremea e cam aspră pe la noi, iar pămîntul nu e prea bogat — ne spune Fazekas Rozalia, țărancă cooperatoare — dar în cooperativă se cultivă și grîu, și orz, și secară.

Fazekas Rozalia — președinta comitetului comunal al femeilor, mamă a cinci băieți — a avut anul trecut peste 400 de norme convenționale, cele mai multe dintre toate cooperatoarele, fapt pentru care a fost, a 5-a oară, distinsă cu insigna de cooperator fruntaș. Pentru munca depusă a primit, printre altele, circa 3 000 kilograme cereale, suficient ca să coacă pîinea de care are nevoie familia și să crească, din resturi, animalele. Ne arată vaca și vițelul, un tăuraș de un an, cele două scroafe cu purcei, iar într-un loc ferit de frig — oile și mieii abia născuți, cloștile pe ouă. Prin curte numărăm peste 40 de găini. Aflăm că în martie a predat, pe bază de contract, doi tăurași — unul de 450 și altul de 430 kilograme. Și în acest an a contractat un vițel, un porc, găini, 300 kg cartofi și 700 l lapte.

Vizita pe la gospodarii satului este elocventă din multe puncte de vedere. De pildă, în gospodăria lui Bitai Iosif numărăm nu numai două vaci și trei viței, 8 porci, 40 de găini, un cal, ci și o... „Dacia-1300" nouănouță. „Am cumpărat-o cu prioritate, acum cîteva zile, căci anul trecut am predat, pe bază de contract, 1 500 kg carne de porc" — ne lămurește stăpîna casei. După care ne îmbie cu pîine proaspătă, frămîntată din grîul obținut la schimb cu cartofi — circa 4 000 kg — prin cooperativa de producție, achiziții și desfacere. „Noi trimitem cartofi de pe loturile noastre celor din județele sudice, iar ei ne trimit grîu". Normal și firesc.

Ne interesăm cu ce sînt hrănite animalele.

— La noi, baza sînt cartofii. Fiecare seamănă cam 15 ari. Apoi este finul de la C.A.P. Am avut destul, ba chiar am vîndut și statului. Avem o mașină de cosit — cosim cu ea și buruienile ce cresc pe urma culturilor de în sau a altor plante. La toate acestea se adaugă cerealele primite de la cooperativă pe bază de schimb. După cum vedeți, vițele sînt frumoase, nu duc lipsă de hrană. Și, se-nțelege, cămara noastră este îndestulată cu de toate. Nu cumpărăm de la magazin decît ulei, zahăr, orez.

Notăm și aici că **s-au încheiat** contracte pentru doi tăurași, un porc, 100 de ouă, păsări, 700 litri de lapte, din care **500 litri au și fost predați.** Nu sînt două cazuri de excepție. Locuitorii comunei Brateș sînt oameni harnici, în a căror casă belșugul a intrat prin muncă neobosită. Pămîntul și animalele se cer îngrijite dacă vrei să obții de la ele cele necesare cămării. Iar la Brateș răsăritul soarelui îi găsește pe gospodari curățind grajdurile, hrănind și adăpînd animalele, lucrînd pămîntul. Este impresia la care ajungi vizitînd comuna, impresie confirmată și de spusele primarului, care, între timp, se întorsese la sediu.

— Este cît se poate de normal — ne spunea el — **să producem mai mult decît consumăm.** Iar pentru a nu fi nevoit să-ți restringi consumul, musai să sporești producția. Așa am procedat și noi. Oamenii din comuna noastră cresc, prin tradiție, vite frumoase, le hrănesc bine. Totuși, după recensămînt, am constatat că nu aveam atîtea cîte ar trebui pentru consumul propriu și pentru contractări cu statul. La bovine, de pildă, aveam un minus de aproape 100. I-am sprijinit pe cetățeni, căci doritori sînt, să-și cumpere vite de la întreprinderea de industrializare a cărnii. La ora actuală, mai sînt de recuperat 27 și sperăm ca pînă la 15 iunie să se realizeze și acest lucru. O situație mai bună avem la porcine. Conform programului, ar trebui să avem 3 300 de capete, dar nădăjduim să fie mai multe, căci în aproape toate gospodăriile apar purcei. Producții bune realizăm și la lapte, la păsări (s-au și dat cetățenilor 5 000 de pui de o zi prin cooperativa de producție, achiziții și desfacere și urmează o nouă „generație").

Pornind de la realități, de la faptul că **nu există locuitor care să nu poată crește animale,** s-a stabilit ca fiecare familie — iar în comună trăiesc 850 de familii — să încheie contracte pentru cel puțin 30 kg carne de porc, 15 kg ovine, 4 păsări, 600 de ouă, lapte și altele. Prin măsurile de stimulare a cetățenilor — **celor care contractează animale cu statul li s-au dat cîte 30 de ari pe malurile Riului Negru, Covasnei și Chiurușului pentru cosit,** mărindu-se totodată suprafața de pășune — ca și prin munca politică desfășurată de organizațiile de partid și O.D.U.S., de deputați **s-au încheiat contracte** pentru o bună parte din cantitățile de produse și animalele planificate. Iar printre primii s-au numărat cadrele de conducere ale comunei : primarul, vicepreședintele consiliului popular, secretarul adjunct al comitetului comunal de partid. Exemplul lor, ca și condițiile materiale create, au stimulat contractările. „Pot afirma — ne spunea primarul — că **există condiții pentru a livra cantitățile prevăzute la toate produsele,** cu două excepții : la ouă, unde planul este de aproape o jumătate milion de bucăți și nu poate fi realizat decît dacă fiecare găină ar face... cîte două ouă pe zi, și la ovine, unde, de asemenea, prevederile depășesc posibilitățile reale". O situație de fapt care impune din partea forurilor județene măsurile corespunzătoare.

Capitolul „legume" înscrie, la Brateș, o noutate : solariile. **„Este pentru prima oară cînd încercăm să cultivăm legume în solarii** — explică primarul. Cartofi, ceapă, varză, rădăcinoase am produs și pînă acum, iar recoltele au fost bune, încît am mai dat și prin alte părți. Dar roșii, gogoșari, ardei, vinete nu s-au făcut pe la noi, unde e cam frig. Ne-am gîndit, de aceea, să amenajăm solarii. Cooperativa agricolă are 5, cu o suprafață de 600 mp, iar cooperativa de producție, achiziții și desfacere — unul de 150 mp. Și cetățenii s-au dovedit interesați. Consiliul popular i-a sprijinit în această direcție, iar răsadurile și le-au produs singuri. În prezent, în gospodăriile populației există circa 800 mp de solarii. Aș vrea să precizez că fiecare gospodărie a primit un plan de cultură pentru cel puțin doi ari de legume, plan care se respectă, încît **vom fi în măsură să ne asigurăm necesarul la legume, livrînd și cele 15 tone contractate cu statul.** În acest an însă, cred că ne vor fi necesare și unele cantități de roșii, ardei, fructe din zonele sudice".

Oamenii acestei comune muncesc cu același spor și cu aceeași tragere de inimă atît în cooperativă, cît și în ograda proprie. În aceste condiții, este firesc că **obiectivele programului de autoaprovizionare se convertesc zi de zi în carne, lapte, ouă, în alte numeroase produse necesare aprovizionării.**

Rodica ȘERBAN

Creșterea păsărilor — o îndeletnicire larg răspîndită în comună

În gospodăria familiei Bitai

Însemnări din județul Covasna

Mașina de cusut — utilă în orice gospodărie

În magazinele și raioanele specializate ale comerțului de stat se găsesc patru variante ale mașinii de cusut „Veronica" : tip normal la prețul de 2 020 de lei, tip normal cu picior de metal — 2 020 de lei tip mobilă — 2 270 de lei și tip electrică (valiză) la prețul de 2 155 de lei. Mașina de cusut „Veronica" reduce efortul fizic, permițînd o mai mare concentrare asupra cusutului în sine. Cu mașina de cusut „Veronica" se pot executa : cusătură dreaptă, tivire, stopare, vătuire, rabatare, broderie, încrețire și altele.

Comerțul nostru de stat a pus în vînzare și mașina de cusut electrică „Sanda" (tip valiză), care execută și cusături în zigzag, cusături decorative (16 feluri), precum și cusătură cu ac dublu. Prețul mașinii : 3 270 lei.

TRIBUNA ECONOMICĂ A „SCÎNTEII"

O sursă de mari economii băneşti şi de reducere a consumului de metal

RECUPERAREA RECONDIŢIONAREA REFOLOSIREA

PIESELOR ŞI SUBANSAMBLELOR — obiectiv prioritar în economie

ASIGURAREA UNEI APROVIZIONĂRI RAŢIONALE CU PIESE DE SCHIMB AUTO

CE REZULTĂ : pentru piese mărunte, pentru repere care costă cîţiva lei sau zeci de lei şi care încorporează muncă şi materii prime în cantităţi foarte mici nu pot fi recondiţionate şi refolosite subansambluri în valoare de sute şi mii de lei, care încorporează muncă şi materii prime în cantităţi foarte mari.

Cîteva observaţii şi sugestii de larg interes aflate la o EXPOZIŢIE CU PIESE NOI LUATE DE LA... FIER VECHI pe care le supunem atenţiei organelor de planificare şi aprovizionare, constructorilor de maşini şi Ministerului Transporturilor

Ce aţi zice dacă atunci cînd cineva ar avea nevoie la un aparat electric simplu de o rezistenţă, ce se găseşte în comerţ şi costă — să spunem — 30 lei, s-ar duce să cumpere un aparat nou, în valoare de sute de lei, i-ar scoate rezistenţa şi ar pune-o la aparatul vechi? Absurd — veţi spune. Şi, într-adevăr, ar fi un gest de domeniul absurdului. Dar oare exemplul nostru ipotetic chiar nu-l întîlnim în realitate şi încă la proporţii nebănuit de mari? Să reţinem această întrebare ca un avertisment, fără să anticipăm.

Cum se aprovizionează întreprinderile cu piesele ce nu pot fi recondiţionate

Recent, la **Piatra Neamţ**, din iniţiativa Comitetului judeţean Neamţ al P.C.R., a avut loc o consfătuire cu tema **„Noi posibilităţi de reintegrare a materialelor secundare în circuitul economic"**. Una din cele patru secţiuni ale consfătuirii şi-a propus să analizeze **modalităţile de raţionalizare a consumului de piese de schimb auto.** Accentuăm: dezbaterile s-au referit nu atît la procedeele folosite pentru recuperarea, recondiţionarea şi refolosirea pieselor de schimb, ci la **acţiunile ce pot şi trebuie întreprinse pentru raţionalizarea sistemului de producere, aprovizionare şi asigurare a pieselor de schimb auto.** De ce tocmai această tematică?

— În ultimii ani, pornind de la greutăţile întîmpinate în aprovizionarea cu piese de schimb, am acordat o deosebită atenţie recuperării, recondiţionării şi refolosirii pieselor şi subansamblelor uzate, ne spunea ing. **Ion Dobrin**, directorul Întreprinderii de transporturi auto din judeţul Neamţ. Anul trecut am recondiţionat 70 tipuri de subansambluri şi agregate auto, precum şi 45 tipodimensiuni de piese. Nu susţin că am epuizat toate rezervele existente. De fapt, tocmai pentru a lărgi sfera acestei activităţi **susţinem şi demonstrăm că actualul sistem de aprovizionare cu piese de schimb trebuie îmbunătăţit.** Ce se întîmplă? Analizînd lucrurile din unghiul de vedere al posibilităţilor de recondiţionare şi refolosire a pieselor de schimb, un subansamblu auto pe care îl primim în prezent se compune din **trei categorii** de repere: unele care **nu se uzează şi pot fi refolosite ca atare**, altele pe care **le putem recondiţiona şi**, în sfîrşit, cele ce **nu pot fi recondiţionate şi ca urmare trebuie înlocuite.** Ei bine, potrivit actualului sistem de producere şi aprovizionare cu piese de schimb, noi (înţelegînd prin aceasta unităţile de transporturi, în general) primim foarte multe subansamble întregi: pompe de injecţie, ridicătoare hidraulice, cutii de viteze, demaroare, supape de siguranţă, injectoare, cuplaje elastice şi multe altele. În aceste condiţii, **am ajuns în situaţia ca, din cauza reperelor pe care nu le putem recondiţiona şi nu le primim separat ca piese de schimb, să nu putem refolosi o serie de subansamble întregi, care se compun, după cum arătam, din mai multe repere ce nu se uzează sau care pot fi recondiţionate.** Mai concret, vedeţi aceste corpuri de supape sau aceşti robineţi de comandă a frînei de la remorci prezentate în cadrul expoziţiei noastre? Sînt piese pe care le-am luat de la fier vechi sau din magazia de piese uzate şi predate în locul celor noi.

— Bine, dar şi aceste piese par a fi tot noi.

— Nu par, ci sînt chiar noi! De la ele s-au luat însă cîteva arculeţe şi ventile, care au fost montate la corpurile vechi ale subansamblelor respective. Sigur, se poate face şi invers: să înlocuim toată supapa veche cu una nouă. Dar problema rămîne aceeaşi: corpul supapei vechi nu este uzat şi ar fi demontat în mod inutil. De aceea **solicităm ca industria constructoare de maşini să producă şi să ne livreze ca piese de schimb numai acele repere care se uzează în timpul exploatării autovehiculelor şi nu pot fi recondiţionate, nu subansamble întregi, cum se procedează acum.**

Aceste aspecte au fost discutate la consfătuirea de la Piatra Neamţ. Şi ne vom referi în mod special la ele din următoarele motive:

1. Pentru că demonstraţia făcută la Piatra Neamţ arată că există anomalii în domeniul producerii şi aprovizionării cu piese de schimb.

2. Pentru că aceste anomalii nu se manifestă numai la Piatra Neamţ, ci la nivelul economiei naţionale.

3. Pentru că efortul făcut de Comitetul judeţean Neamţ al P.C.R., de unităţile de transporturi din judeţ pentru organizarea acestei consfătuiri putea să se încheie cu idei clare pentru toţi factorii interesaţi în rezolvarea acestei probleme. Bineînţeles, dacă toţi factorii interesaţi erau prezenţi la consfătuire. Dar asupra acestui aspect vom reveni.

De ce să cumpere un subansamblu de mii de lei pentru o piesă de zeci de lei?

Cele patru unităţi specializate de transporturi din judeţul Neamţ (întreprinderea de transporturi auto, unitatea de mecanizare, transporturi şi construcţii forestiere, întreprinderea judeţeană de transporturi locale, întreprinderea de transporturi specializate pentru agricultură şi industria alimentară), împreună cu celelalte unităţi economice din judeţ deţin un număr de peste 5 000 autovehicule din toate mărcile de producţie internă şi multe din import. Anul trecut, pentru întreţinerea şi repararea acestor mijloace s-au consumat piese de schimb în valoare de peste 100 milioane lei. Se pot reduce cheltuielile cu piesele de schimb necesare pentru întreţinerea şi repararea autovehiculelor?

Pentru a se răspunde concret, argumentat la această întrebare, în cadrul consfătuirii de la Piatra Neamţ **au fost analizate, reper cu reper, 60 de subansamble auto, care reprezintă circa 20 la sută din piesele de schimb ce echipează autovehiculele din familia Roman-Diesel.** Sub directa îndrumare a comitetului judeţean de partid şi printr-un efort lăudabil al unităţilor de transporturi a fost organizată o expoziţie în cadrul căreia pe 60 de panouri s-au prezentat toate cele 60 de repere dezmembrate reper cu reper (acţiunea a fost pregătită timp de circa trei luni de zile), astfel încît să se arate clar ce repere se recondiţionează sau pot fi refolosite ca atare deoarece nu se uzează şi, distinct, ce repere sînt într-adevăr necesar de asigurat. Totodată, pentru fiecare subansamblu s-a întocmit o fişă în care se demonstrează cu calcule concrete eficienţa recondiţionării în condiţiile asigurării reperelor deficitare în prezent. Iată un exemplu: **pompa de injecţie.**

Ce repere nu pot fi recondiţionate şi sînt solicitate furnizorilor

Reperul	Greutatea (kg)	Cost unitar (lei)	Unitatea producătoare
Element pompă	**0,150**	**30**	**„Mefin" Sinaia**
Supapă refulare	**0,003**	**12**	**„**
Racord de refulare	**0,250**	**4**	**„**
Sector dinţat	**0,020**	**11**	**„**
Arc resort element	**0,040**	**9**	**I.P.A. Sibiu**
Supapă pompă alimentare	**0,010**	**2,10**	**„Mefin" Sinaia**
Resort	**0,004**	**4**	**I.P.A. Sibiu**
Talon injector	**0,010**	**2**	**„Mefin" Sinaia**
Resort supapă	**0,002**	**4**	**I.P.A. Sibiu**
Limitator supapă	**0,005**	**4,70**	**„Mefin" Sinaia**
Filtru pahar decantor	**0,030**	**4,80**	**„**
Pompă de amorsare	**0,100**	**43**	**„**
TOTAL	**0,624**	**130,60**	

Aşadar, **dintr-o pompă de injecţie unităţile de transporturi solicită numai 12 repere în greutate de 0,624 kg, faţă de 11 kg cît cîntăreşte întreaga pompă şi care costă circa 130 lei, faţă de 2 089 cît este costul unei pompe. Atelierele de reparaţii auto,** nedispunînd de unul din aceste repere, **trebuie să înlocuiască toată pompa de injecţie.** În schimb, dispunînd de aceste 12 repere pot recondiţiona o pompă de injecţie uzată. În felul acesta, anual nu ar mai fi necesare 300 pompe de injecţie noi, ci numai cele 12 repere (în cantităţi suficiente) pentru repararea pompelor de injecţie uzate.

Ce eficienţă economică se poate obţine prin recondiţionarea pompelor de injecţie

IN LEI

- **Costul unei pompe : 2 089 lei**
- **Costul recondiţionării** (piese noi şi manopera) **: 337 lei**
- **Economia pe subansamblu : 1 752 lei**
- **Economia anuală pentru 300 bucăţi: 525 600 lei.**

ECONOMIA DE METAL

- **Greutatea unei pompe : 11 kg**
- **Cantitatea de metal consumată prin recondiţionare : 0,624 kg**
- **Economia de metal pe subansamblu : 10,376 kg**
- **Economia anuală de metal pentru 300 bucăţi : 3 112,8 kg**

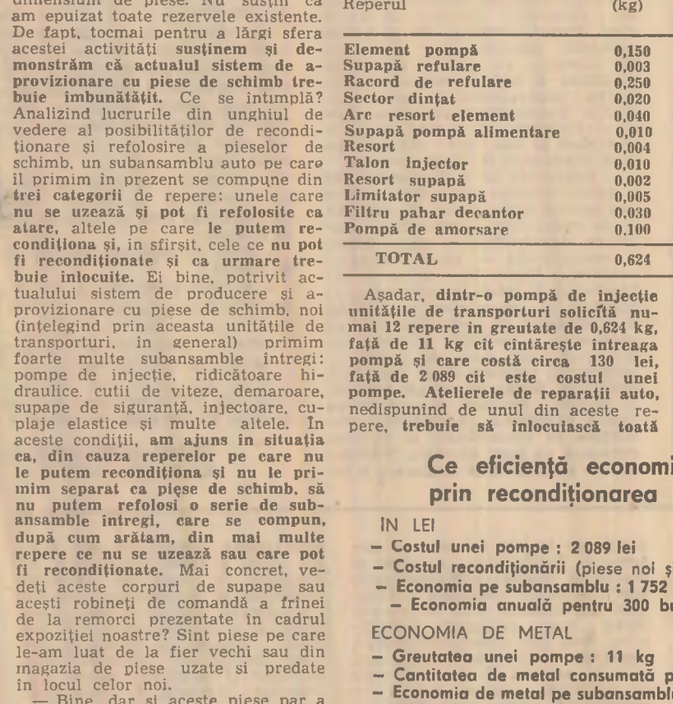

— Da, cu plăcere, îţi livrez maşinăria asta şi găseşti în ea piesuţa de care ai nevoie...

Desen de ADRIAN ANDRONIC

Calcule asemănătoare **s-au făcut** pentru toate cele 60 de repere analizate. **În cazul cilindrului de frînă faţă**, de exemplu, care costă 136 lei, unităţile de transporturi solicită un singur reper : arcul de readucere (în valoare de 3 lei). Aceasta nu înseamnă că unităţile de transporturi nu fac nimic altceva decît să înlocuiască arcul respectiv la cilindrii de frînă. O serie de alte repere sînt recondiţionate în atelierele proprii de reparaţii. Problema este că fără arcul respectiv degeaba sînt recondiţionate celelalte repere deoarece cilindrii de frînă uzaţi tot nu pot fi refolosiţi. Solicitînd, deci, numai anumite repere şi nu subansambluri întregi, oamenii muncii din unităţile de transporturi nu urmăresc să-şi facă viaţa mai uşoară, cum se spune. Dimpotrivă, doresc şi se angajează să facă o muncă deloc uşoară pentru ei, aceea de a recondiţiona un volum mai mare de piese de schimb, de a face mai eficientă această activitate. „Ar fi foarte simplu să înlocuim un cilindru de frînă vechi cu altul nou, ne spunea directorul I.T.A. Neamţ. Nu este însă eficient şi nici normal ca din cauza unui arculeţ să aruncăm la fier vechi multe alte repere sau chiar subansambluri întregi, care sînt încă în bună stare şi pot fi refolosite".

Consecinţe care se măsoară în sute de milioane

Să părăsim un moment cadrul consfătuirii pentru a vedea ce **consecinţe are actualul sistem de aprovizionare cu piese de schimb** asupra activităţii concrete de întreţinere şi reparare a autovehiculelor. În atelierul de reparaţii al Întreprinderii de transporturi auto din judeţul Neamţ sînt organizate adevărate fluxuri tehnologice de recondiţionare a pieselor de schimb. Eficienţa economică a acestei activităţi s-a ridicat anul trecut la peste 16 milioane lei. După cum ne relata însă şi tovarăşul **Constantin Murariu**, inginerul-şef al atelierului de reparaţii, rezultatele puteau fi cu mult mai bune dacă unităţile industriale ar fi livrat o serie de repere mici ce nu pot fi recondiţionate, dar fără de care nu pot fi reparate unele subansambluri mai mari. Ce se întîmplă în această situaţie ?

— Supapele duble cu două circuite şi robinetul de comandă pentru frîna remorcii, pe care le-aţi văzut la expoziţia consfătuirii, eu le-am adunat de la fier vechi, ne spune tovarăşul **Gheorghe Vărărescu**, şeful depozitului de piese de schimb.

— Bine, dar dacă piesele respective erau noi, cum de au ajuns la fier vechi ?

— La robinetul de comandă, de exemplu, care costă în jur de 300 lei, se uzează numai supapa şi cîteva arculeţe, a căror valoare nu este mai mare de cîteva zeci de lei. Necazul este că nu primim separat aceste cîteva repere, ci numai robinete întregi. Atunci, **cînd se uzează supapele şi arculeţele, şoferii vin şi ridică de la magazie un robinet întreg.** Ar urma deci ca robinetul vechi să fie înlocuit cu cel nou. Numai că robinetul vechi este montat pe autovehicul prin cîteva şuruburi şi ventile, care ar trebui desfăcute şi apoi strînse la loc. Demontatul şi montatul unui robinet nu sînt operaţii chiar aşa de uşoare. În plus, fapt esenţial, corpul robinetului vechi nu este uzat. Atunci, şoferii scot supapa şi arculeţele de la robinetul nou şi le pun la cel vechi. Potrivit sistemului de aprovizionare din întreprinderea noastră, piesele vechi sînt predate la magazie pentru a fi sortate şi recondiţionate. În aceste condiţii, şoferii predau la magazie corpurile robinetelor... noi. Avem zeci de asemenea robinete. Ce să facem cu ele dacă nu primim supape şi arculeţe ?

Iar asemenea exemple se mai pot da. La pompa de injecţie rotativă, care costă circa 2 000 lei, se uzează frecvent un arculeţ de 0,30 lei, dar pe care nu îl primim, şi din această cauză trebuie schimbată toată supapa în valoare de 170 lei. Nu primim însă nici supape şi atunci trebuie schimbată toată pompa de injecţie. În cazul electromotoarelor putem refolosi şi recondiţiona aproape toate reperele, cu excepţia colectoarelor. În această situaţie, atunci cînd se uzează colectoarele — şi de regulă ele se uzează în primul rînd — electromotoarele nu mai pot fi recondiţionate şi refolosite.

Şi pentru ca toate cele spuse să nu rămînă fără acoperire ni se arată în continuare **stocuri de sute de subansambluri** (relee electrice, elemente de far, pompe de basculare tip Myller, regulatoare de presiune, cilindri de basculare şi multe altele) **care nu pot fi recondiţionate deoarece unităţile industriale nu livrează separat o serie de mici repere.** Subansambluri în valoare de sute de mii de lei stau în stoc sau ajung la fier vechi pentru cîteva repere de mică valoare !

Ce eficienţă economică se poate obţine prin modificarea sistemului de aprovizionare cu piese de schimb

IN LEI

- În judeţul Neamţ, unităţile specializate de transporturi cheltuiesc anual circa 32 395 000 lei pentru aprovizionarea celor 60 de repere analizate.
- Valoarea totală a reperelor deficitare în prezent ce trebuie produse şi aprovizionate anual ca piese de schimb noi, real necesare: **12 108 435 LEI.** Deci, **ANUAL S-AR ECONOMISI PESTE 20 MILIOANE LEI.**

ECONOMIA DE METAL

- Cantitatea de metal încorporată în cele 60 de subansambluri analizate : 520 tone.
- Cantitatea de metal încorporată în reperele deficitare în prezent ce trebuie produse şi aprovizionate anual ca piese de schimb noi, real necesare: 88 tone.

Deci, **ANUAL S-AR ECONOMISI 432 TONE DE METAL, ceea ce reprezintă 83 la sută din cantitatea de metal prelucrat cuprinsă în subansambiurile noi.**

Toate aceste calcule se referă numai la cele 60 de subansambluri analizate. Desigur, chiar dacă nu cu exactitate matematică, se poate lesne calcula însă ce economii se pot realiza în felul acesta la nivelul economiei naţionale. Astfel, socotind judeţul Neamţ un judeţ mediu ca dotare şi volum de transporturi rezultă că în toate cele 41 de judeţe se poate realiza o economie de circa **820 MILIOANE LEI** şi reduce consumul de metal cu aproape **18 000 TONE.** Aceasta pentru a nu mai insista asupra faptului că în unităţile constructoare de maşini, în metalurgie s-ar elibera importante capacităţi de producţie, iar specialiştii din aceste sectoare de activitate s-ar putea ocupa mai îndeaproape de problemele care privesc îmbunătăţirea calităţii producţiei, de promovarea noilor tehnologii, de creşterea eficienţei economice.

Perfecţionări aşteptate şi necesare

Mulţi dintre participanţii la consfătuirea de la Piatra Neamţ, la care au fost prezenţi specialişti şi cadre de conducere din 12 întreprinderi judeţene de transporturi auto, au insistat asupra neajunsurilor actualului sistem de aprovizionare cu piese de schimb. „Probleme în asigurarea necesarului de piese de schimb apar încă de la elaborarea planului de aprovizionare, arăta ing. **Ion Bălănescu**, directorul U.M.T.C.F. Neamţ. Planul de aprovizionare cu piese de schimb se întocmeşte după metodologia stabilită de coordonatorul de balanţă : Ministerul Transporturilor şi Telecomunicaţiilor, prin direcţia generală de aprovizionare şi desfacere. Propunerile de plan se înaintează, de regulă, cu cel puţin un an înaintea anului de plan, cînd nu se cunosc cu destulă precizie sarcinile de producţie, intrările şi ieşirile de capacitate, astfel că necesarul de piese şi subansamble se determină cu multă aproximaţie".

Marele neajuns al actualului sistem de aprovizionare îl constituie faptul că în cele mai multe cazuri se contractează agregate şi subansambluri întregi, nu piese componente ale acestora, care se uzează în mod normal sau prematur în procesul de exploatare a autovehiculelor. „Problema pleacă de la planificarea producţiei la constructorii de piese de schimb, spunea tovarăşul **Bella Szőke**, directorul I.T.A. Harghita. **Unii furnizori nici nu au preţuri pentru o serie de repere foarte mici deoarece le livrează numai montate în subansambluri întregi".**

Consecinţele acestui sistem de aprovizionare cu piese de schimb au fost arătate şi considerăm că nu trebuie să mai insistăm asupra lor. Nu este însă normal ca din cauza unor interese înguste, departamentale, unităţile furnizoare de piese de schimb să producă la nivelul economiei naţionale pagube materiale de dimensiuni impresionante.

★

Spuneam la începutul acestor rînduri că vom reveni asupra interesului manifestat de factorii interesaţi şi implicaţi în luarea unor măsuri pentru îmbunătăţirea sistemului de aprovizionare cu piese de schimb. Dată fiind importanţa problemei puse în discuţie, la consfătuirea de la Piatra Neamţ au fost invitate şi cadre din conducerea Ministerului Industriei Construcţiilor de Maşini. Din păcate, invitaţia nu a fost onorată de nici un reprezentant al ministerului. Aşa că s-au întrunit şi au discutat beneficiarii între ei, dialogul necesar între reprezentanţii unităţilor de transporturi şi constructoare de maşini s-au transformat într-un... monolog, evident util şi interesant, dar totuşi insuficient pentru rezolvarea problemei dezbătute. Iată de ce supunem această problemă atenţiei unităţilor constructoare de maşini, dar îndeosebi organelor de sinteză : Comitetului de Stat al Planificării, Ministerului Aprovizionării şi Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe. Acesta este şi motivul pentru care am prezentat pe larg neajunsurile actualului sistem de aprovizionare cu piese de schimb auto, calculele şi propunerile făcute în cadrul consfătuirii de la Piatra Neamţ.

Ion TEODOR
C. BLAGOVICI

Creşterea producţiei zootehnice — obiectiv de primă importanţă al lucrătorilor din agricultură

Să strîngem cît mai repede tot ce oferă această primăvară bogată în furaje!

Se pot produce mai multe furaje şi mai mult lapte în unităţile din zonele limitrofe Capitalei ? Evident că da. Ce se face în acest scop ?

Se cuvine consemnat faptul că, pentru a asigura hrană consistentă celor 53 000 taurine existente în unităţile Sectorului agricol Ilfov, suprafeţele cultivate cu plante de nutreţ au crescut anul acesta la 17 300 hectare. Ce se produce pe aceste terenuri, cum sînt recoltate, conservate şi folosite nutreţurile ? „N-am schimbat radical situaţia fermelor zootehnice, dar cîteva rezultate pozitive avem : producţia zilnică de lapte pe vacă furajată, la întregul efectiv, depăşeşte 7 litri şi este în creştere — ne spune tovarăşul Ciprian Isacu, director cu probleme zootehnice. Nu sîntem deloc mulţumiţi de nivelul atins, avem certitudinea că se poate mai mult. În cursul lunii mai, culturile furajere asigură 60 000 tone de masă verde. Recoltarea rapiţei furajere pe 890 hectare s-a încheiat. Totodată, pînă acum au fost însilozate aproape 10 000 tone furaje verzi, în amestec cu paie şi alte nutreţuri grosiere, faţă de 5 500 tone cît se prevăzuse. Vrem să sporim ponderea nutreţurilor bogate în proteină. În acest scop am mărit suprafaţa de lucernă cu aproape 2 000 hectare. Întreaga cantitate de masă verde de pe cele 4 500 hectare de lucernă veche şi nouă o vom conserva sub formă de fîn".

Am urmărit cum se desfăşoară lucrările de recoltare şi la cooperativa agricolă Balotesti. Se aplică în condiţii de producţie un experiment al Institutului de nutriţie a animalelor : amonizarea paielor cu amoniac anhidru, în şire acoperite cu polietilenă, pentru a mări sursele de proteină. Acum, acestea se însilozează în amestec cu masă verde din toate resursele existente — rapiţă, secară, lolium, orz şi ovăz — cultivate pe 125 hectare. Pentru a ciştiga timp, mecanizatorii au arat noaptea 30 hectare recoltate şi le-au pregătit cu combinatorul. Acum terenul e însămînţat cu porumb pentru silozuri. „Facem eforturi pentru a compensa lipsa lucernei — ne spune vicepreşedintele unităţii, Gheorghe Mitu. Am avut numai 25 ha lucernă veche şi am mai semănat 20 hectare. E însă puţin pentru 540 taurine".

ÎN SECTORUL AGRICOL ILFOV

Pe ansamblu, rezultatele sînt bune, dar există şi... excepţii

În alte cooperative agricole nu se lucrează însă cu răspunderea cuvenită pentru recoltarea în timpul optim a furajelor. La cooperativa agricolă Corbeanca nu s-a însilozat încă nici o tonă de furaje. Complexul nou construit, aflat în faza finală de execuţie, pare o imensă „cetate de beton". Silozurile sînt gata construite, dar ce folos că în loc de furaje adăpostesc resturi de materiale de construcţie, cîteva plăci prefabricate, fier-beton risipit. Proiectanţii au prevăzut silozuri cu trei compartimente, fiecare cu aceeaşi lăţime de 15 m. Toate sînt egale ca mărime, imposibil de umplut în întregime cu resursele de furaje existente într-o anumită perioadă. De ce se fac silozuri cu compartimente egale şi nu cu capacităţi diferite, aşa cum diferite sînt şi resursele de furaje ale cîmpului din primăvară pînă în toamnă ?

La fel de betonate şi la fel de goale sînt şi silozurile cooperativei agricole Periş. Aici s-au recoltat 20 hectare cu rapiţă furajeră pentru consumul curent al animalelor, dar pentru iarnă nu s-a conservat nici o cantitate. Această unitate nu dispune de paie sau alte nutreţuri uscate pentru a fi însilozate în amestec cu masă verde. Întrucît nu este singura situaţie de acest fel, este necesar să se treacă la întrajutorarea cu paie între unităţi apropiate şi la organizarea recoltării plantelor de nutreţ în două faze pentru reducerea umidităţii din masa verde. Soluţii există. Totul este să fie adaptate condiţiilor locale şi să fie aplicate pentru a se stringe la timpul optim şi a se conserva fără pierderi întreaga recoltă de furaje.

C. BORDEIANU

Recoltatul secarei pentru masă verde la C.A.P. Mihes
Foto : **Remus Cîmpean**

EROII RECOLTELOR

Era într-o zi de sfîrşit de aprilie. La sediul cooperativei agricole de producţie Gh. Doja se afla doar cooperatorul de serviciu la telefon. Întrebăm de preşedinte. E în cîmp. Cîmpul e mare. Peste 3 000 ha. Cum ai căuta acul în carul cu fîn. Întrebarea o repetăm la secţia de mecanizare, sectorul zootehnic şi la baza furajeră. În sfîrşit, primim un indiciu :

— E plecat în nord. E cu ARO.

Ne pierdem şi noi în cîmpie şi, după cîţiva kilometri, zărim un punct albastru care creşte. E ARO-ul preşedintelui. Cînd ajungem, preşedintele era în mijlocul unei tarlale pe care floarea-soarelui începuse să încolţească. Pornim printre rînduri cu grijă să nu călcăm vreo plantă. E frig şi bate vîntul de te taie. Tremurăm în paltoane. El este doar în haină. Se apleacă de la un rînd la altul, caută scormonind cu degetele puternice pămîntul. Noi îi dăm bună ziua şi el ne răspunde :

— Trebuie căldură. Am făcut în primăvara aceasta lucrări mai ceva ca pe loturile experimentale. Avem nevoie de soare !

El, preşedintele cooperativei agricole Gheorghe Doja, Ion Spătărelu, nu mai era fiinţa care putea să-şi facă singură focul, să se încălzească, să îmbrace cojoc dacă vrea. Devenise... plantă. „Avem nevoie de căldură, avem nevoie de soare". Era floarea-soarelui şi porumb, sfeclă de zahăr şi soia, grîu şi orz, devenind bobul care sub brazdă cere căldură. Îl priveam şi vedeam că frigul acesta îl întunecase mai ceva decît plumburiul cerului. Suferea, dar nu oricum, cu toată fiinţa sa, odată cu cîmpul, cu miliardele de plante plăpînde.

A doua zi, întîmplarea a făcut să ajungem la Grîndu şi Munteni Buzău. Povestea aceasta adevărată s-a repetat. Preşedinţii cooperativelor agricole de producţie, Anghel Mircea Dan şi Gheorghe Ghiţă, erau tot în cîmp. Primul, la un lan de grîu ce părea un covor cu pluş verde de urieş. Al doilea, la sola pe care sfecla de zahăr îşi luase rîndul trăgînd o linie perfect dreaptă. Amîndoi însă la „bună ziua" noastră ne-au răspuns la fel : „Avem nevoie de căldură, avem nevoie de soare".

Seara ne-am întîlnit cu un coleg ce fusese la Smîrna. Întîmplare trasă parcă la indigo...

Ion Spătărelu, Anghel Mircea Dan, Gheorghe Ghiţă şi Vasile Berbecel, toţi patru preşedinţi de cooperative agricole aleşi în fruntea ţăranilor din satele lor. Viaţa lor se confundă cu munca şi nici unul nu lucrează mai puţin de 16 ore în fiecare zi. Sînt în cîmp şi în zootehnie ziua, la plan şi organizare seara, pînă noaptea tîrziu. Ei ştiu bucuriile şi necazurile fiecărui cooperator. Pe ale lor însă le lasă timpului. Şi vremea trece şi rămîne, într-adevăr rămîne, ce s-a făcut cu ei în frunte.

...E soare în Bărăgan şi cîmpul a devenit o mare de smarald. De întîlneşti pe unul din cei patru eroi, îl găseşti tot suferind. De data aceasta cuvintele sînt : „Avem nevoie de ploaie".

Şi totuşi, eroii aceştia care suferă aproape tot timpul anului sînt şi fericiţi. Fericirea le-o dă cîntarul, cînd se string roadele toamna în hambare, cînd se aplică ştampila hărniciei. La porumb — un vagon la hectar, la sfeclă de zahăr — 5 vagoane la hectar, la grîu — 5 000 kg la hectar şi la floarea-soarelui — 3 500 kg la hectar. Toţi patru poartă steluţe de Eroi ai Muncii Socialiste. Dar fiecare spune că din aceste stele doar o mică parte le aparţine. Ele sînt ale oamenilor, ale cooperatorilor.

Mihai VIŞOIU
corespondentul „Scînteii"

De la transparența de nestemată a limbii, la erori care uneori o întunecă

Opinii de **Romulus VULPESCU**

Valoarea limbii ca argument istoric, social, artistic și cultural este un fapt ce se dispensează de orice demonstrație : limba este unul dintre cele mai bogate și mai pasionante muzee ale istoriei vii a omenirii, muzeu în care trecutul și prezentul există și se susțin reciproc, muzeu care seriază mărturii pentru viitor. Cutare inscripție tumulară dovedind că o anume cohortă romană a hălăduit în Transilvania ; cutare vers dintr-o poezie populară pomenind de relațiile comerciale cu Veneția sau cu Flandra („cu arme de Veneție", „catifele felendrești") ; cutare verset din **Cintarea României** ; cutare dialog din **Vlaicu Vodă** ; o metaforă a lui Blaga și-o glumă a lui Creangă ; perioadele unui discurs de Kogălniceanu sau cadențele gindirii lui Pârvan, tot tezaurul de frumusețe și de nestemate pe care l-a dat literatura românească lumii s-a topit în diadema de cuvinte a acestei „cloști cu pui de aur" — limba dulce și moștenită din bătrîni. Este unul dintre bunurile cele mai de preț ale patrimoniului național și păstrarea după cuviință a acestei inestimabile comori se vădește o datorie patriotică a oricărui român.

Însemnările ce urmează nu pornesc nici din intenția de-a da niscaiva „lecții", nici n-au pretenția de-a epuiza chestiunile stîrnite de respectarea aleatorie a unor reguli de vorbire și de scriere corectă : n-am nici căderea, nici autoritatea necesară. Problemele de filologie, mai ales cele privind limba literară, m-au atras și m-au preocupat înainte chiar de-a mă consacra scrisului profesionist. Poate că o brumă de instinct creator, poate că dascălii buni de prin școală m-au îndemnat să acord o maximă atenție delicatului instrument al lucrului de artă ulterior.

Fără voia lor, desigur (dar nu mai puțin vinovați pentru asta), destui dintre concetățenii noștri — obligați a vorbi și a scrie corect prin profesie, pentru că, într-o formă sau într-alta, fac educația celorlalți — vorbind și scriind incorect aduc un prejudiciu tuturor : întunecă transparența de nestemată a limbii, îi sfarmă armonia zgîriindu-i nenumăratele fațete de reflectare lustruite de-a lung de secoli ; dăunează procesului de dezvoltare limpede a gîndirii, detractînd subtilul mecanism al logicii ; falsifică exprimarea rațională și inteligibilitatea sistemului de comunicare a ideilor ; altfel spus, „strică" limba.

E neplăcut să constați că „limba" presei, spre exemplu, cea a radioului și a televiziunii, cea a publicațiilor literare, care ar trebui — cel puțin teoretic — să fie un model, deci o adevărată „limbă literară", coboară în unele cazuri la nivelul unui „limbaj" (profesional, chipurile), alunecînd într-un fel de jargon de meserie, dovedindu-se, în realitate, o limbă hibridă cu niște construcții gramaticale anapoda, cu o terminologie „după ureche", un fel de ghiveci aberant, rezultat din pripeală, din neglijență și din ignoranță.

Tendința este gravă : pe de o parte, pentru că — nesocotind toată evoluția de pînă acum a limbii și disprețuind strădania înaintașilor care-au ridicat-o pe culmi strălucite, dindu-i valori perene — sărăcește, răstălmăcește sau mutilează — un rod fără seamăn al spiritualității noastre — cugetarea ; pe de altă parte, pentru că — uitînd de atenția permanentă cu care publicul urmărește articolul de jurnal la ale cărui idei se aliniază și al cărui limbaj și-l însușește — mînează în mare măsură tot ceea ce educația școlară (și ea deficitară, asupra căreia voi reveni), precum și practicarea literaturii beletristice (bine scrise) reușește să inculce, să mențină și să consolideze în sistemul logic de gîndire al cetățenilor țării. Întrucît gazetăria este o profesiune de acută importanță politică și socială, cum scrisul cotidian, ca mijloc de educație și de propagandă, este investit cu o răspundere culturală majoră față de cititorii (sau de ascultătorii) cărora li se adresează (pentru că, este incontestabil, articolele „rostite" la radio și la televiziune tot de gazetărie țin), bunul mers al acestui vechi și nobil vehicul purtător al ideilor și al imaginilor destinate publicului — „presa" — nu poate lăsa nepăsător nici un om de cultură.

Din cînd în cînd, revistele literare sau publicațiile de specialitate redeschid „dosarul" permanent al chestiunii și încearcă să mențină treaz atenția celor interesați : cea a cititorilor adică, între care, la urma urmei, se numără și scriitorii, gazetarii, profesorii de limba română, actorii, cei care — spuneam — se cuvine să fie apărători ai limbii.

E limpede că mai cu seamă profesioniștii cuvîntului scris (și / sau rostit) sînt sau ar trebui să fie cei mai neinduplecați paznici ai comorii. Dar simpla veghe la păstrarea intactă a curăției limbii românești se vădește ineficientă, rămînînd, în fapt, pasivă. E nevoie de mai mult, în sens calitativ : o atitudine activă și permanentă, manifestîndu-se prin intervenții prompte, soldate cu sancționări necruțătoare ale degradării ce amenință să se instaleze în acest domeniu al patrimoniului național.

S-ar părea că pentru creatorii profesioniști de valori estetice, valori al căror principal vehicul este limba (ca să mă refer numai la aria restrînsă a scrisului) problema studiului gramaticii, spre exemplu, nu se mai pune. Dar, ca și în alte zone de activitate intelectuală, și aici, scurte răspasuri de reciclare individuală și benevolă se impun : improspătarea principiilor și a legilor fundamentale care guvernează sintaxa și lexicul, să zicem, ar fi benefice pentru toți cei implicați. E numai una dintre metodele de întreținere a supleții spirituale, alături de periodica reluare a lecturilor de texte românești clasice și contemporane certificate ca valori indubitabile : „cărțile de căpătîi" — cronicarii, folclorul, marile repere (Eminescu, Hasdeu, Creangă, Caragiale, Maiorescu, Macedonski, Pârvan, Călinescu, Blaga, Bacovia, Barbu), literatura dintre cele două războaie și așa mai departe.

Desigur, limba clară, cuvîntul propriu (proprietatea cuvîntului fiind inconvertibilă), armonia construcției frazeologice, precum și alte numeroase însușiri (obligatorii), fără de care limbajul artei ar fi numai o improvizație neisprăvită, tot ceea ce deosebește scrierea curentă și nediferențiată de darul și de harul scrisului pot transmite receptorului (cititor/ascultător) sentimentul de noblețe pe care trebuie să-l păstreze exprimarea, pot să inculce datoria de conștiință a respectării nepreținutei moșteniri filologice a acestui popor. Prin urmare, cititorul poate și trebuie să fie educat în acest sens. El nu numai că se lasă înrîurit de scriitor, dar și dorește, cere să fie modificat spiritualicește de lectură.

Nevoia de educare prin scrisul curat nu poate fi lăsată doar în seama autorilor de cărți. Școala este un factor esențial, deprinderea de a scrie și de a vorbi corect limba română fiind un indiscutabil element fundamental al oricărui tip de pregătire și indiferent de ulterioara dezvoltare a aptitudinilor în domeniul tehnicii, al științelor exacte etc. Or, din păcate, în învățămîntul nostru general, orele de limba și de literatura română au o pondere foarte mică, putințatea lor amenințînd chiar însușirea cunoștințelor elementare în această privință. Deprinsă în grabă și „după ureche", gramatica se răzbună mai tîrziu, cînd elevii neglijați devin cetățeni cu îndatoriri și cu variate responsabilități în societate, dintre ei recrutîndu-se, cum spuneam, nu numai cititorii (cu lacune de care nu sînt vinovați), dar și profesorii, scriitorii, gazetarii, actorii și ceilalți factori importanți în apărarea și în cultivarea limbii naționale.

Se vede, așadar, că, din numeroase rațiuni (suficiente) și din prea multe pretexte (valabile), cei îndreptățiți, ba chiar obligați profesionalmente, să păzească limba de „stricăciune", s-o îngrijească și s-o îmbogățească ajung în situația — nedorită nici de ei, fără îndoială ! — de-a o vătăma, sărăcind-o, urîțind-o, degradînd-o.

Am să citez cîteva exemple „pescuite" în emisiunile de radio și de televiziune sau prin publicațiile periodice din capitală și din provincie. Nu vreau să mustru pe cineva anume, nici nu vreau să adaug un capitol la catagrafia academicianului Iorgu Iordan, la „gramatica greșelilor", ci vreau să pun la îndemîna celor interesați de chestiune un **memento** de „abateri" a căror frecvență îngrijorătoare m-a constrîns — între altele — la aceste însemnări, care, alături de celelalte „semnale de alarmă" apărute pînă acum, riscă să se adune într-un „dosar clasat" (înainte de rezolvare) al limbii române contemporane.

Hibrizii creați prin analogie sau prin falsă derivare.

După modelul substantivului **minuțiozitate**, dublet românesc al lui **minuție** (simțit ca livresc), au apărut **rigurozitate** și **vigurozitate** (în loc de **rigoare** și de **vigoare**). La fel, **anormalitate** i. l. d. **anomalie** (precum **normalitate** i. l. d. **normal**) și **penibilitate** i. l. d. **penibil** („comportarea lui a fost de un **penibil** deplin"). Tot așa, de la o seamă de masculine au fost derivate (fals) feminine ca **ospătară, chelneră, doctoră**, i. l. d. **ospătăriță** etc., ba chiar și o **barmană**, cu diminutivul **bărmăniță** (adică, „oama sau bărbata de la bar") !

Verbe inexistente, contaminate sau cu conjugarea schimbată. A impulsiona (figurat)

i. l. d. **a stimula, a îndemna, a da impuls. A atenționa** i. l. d. **a atrage atenția. A optimiza** i. l. d. **a îmbunătăți.** Se poate lesne băga de seamă că aceste trei verbe au apărut din comoditatea formulării complete, din rău-înțeleasa „economie" în exprimare: pentru a evita o locuțiune verbală de tipul **a crea condiții optime** sau **a atrage atenția** se „verbalizează" substantivul. **A vroi** este — deși intrat de mult în scrisul clasic — o mai veche născocire după ureche a unor amatori de contaminări între **a vrea** și **a voi.**

Verbele **a apărea** (și familia), **a cădea, a plăcea, a tăcea, a vedea** (care sînt de conjugarea a II-a, ca și în latină) trec — grație pripelii ignorante — la conjugarea a III-a (la viitorul indicativ sau la prezentul conjunctival) : **va/ar apare, va/ar cade** etc. i. l. d. **va/ar apărea, va/ar cădea** etc. În cazul dubiilor, apartenența (și, prin urmare, și flexiunea corectă) se stabilește prin proba infinitivului lung : **a plăcea — plăcere** (nu **a place — plăcere** : „mi-a făcut mare **plăcere** că v-am cunoscut la această **vedere**, pentru că am o bună **părere** despre dumneavoastră, dacă-mi este cu **cădere** s-o spun..."), deși fraza absurdă în compoziție, demonstrează falsul). Același necaz, al mutării de conjugare, îl pătimesc verbele de a III-a (ca **a bate, a cere, a face, a ride**), care se pomenesc trecute la a II-a, cu infinitive lungi cu tot : **cerére, făcére** etc.

Improprietăți, etimologii populare, hiperurbanisme.

Se confundă curent adjectivele **virtuos** (înzestrat cu virtuți, cu însușiri etice) și **virtuoz** (artist stăpînind în chip desăvîrșit tehnica unui instrument muzical). Despre **fortuit** (întîmplător, neprevăzut, neașteptat) se crede că înseamnă **forțat** ; după cum, **singular** (figurat : ciudat, bizar) trece — prin confuzie cu **singular** (categoria gramaticală : numărul singular) — drept **unic** : feste ale etimologiilor populare. Tot etimologia populară este vinovată că unii înțeleg **soluția de continuitate** (întrerupere în continuitatea unui proces) ca pe un „mod de rezolvare care asigură continuitatea".

Adjectivul (și adverbul) **continuu** (mers continuu, te urmăresc continuu) a dat naștere unui fals adverb: **incontinuu** (forma „elevată" : **incontinuu**), provenit dintr-o construcție (corectă) de tipul : „în continuu freamăt", de pildă.

Ignorarea sensului exact al cuvîntului **alternativă**, confundat cu **posibilitate**, duce la formulări de tipul : „nu există decît **două** alternative : ori să pleci, ori să rămîi". În realitate, o alternativă este **o posibilitate de-a alege** între **două soluții, două situații** care **se exclud** ; încît, **două** alternative înseamnă **patru** posibilități.

Substituind (fără a reflecta la sens) unui termen autohton, **iertare**, un neologism, **scuze**, o veche formulă de bună-cuviință se transformă în contrariul ei ; astfel, după modelul **a cere iertare** a apărut mai „elegantul" **a cere scuze.** Numai că **scuzele**, cînd te-ai făcut vinovat de ceva, le **prezinți** celui căruia i se cuvin. El, insultatul, jignitul are dreptul **să ceară, să pretindă** celui care l-a supărat (să-i prezinte) **scuze. Îți cer scuze** înseamnă, de fapt, **îți cer** (să-mi prezinți) **scuze** ! La fel, **a lua la cunoștință** este un hibrid obținut prin calchierea unei expresii asemănătoare : **a aduce la cunoștință.** Tot dintr-o analogie eronată, după modelul construcției dubitative **probabil că...** („probabil că a nins la munte..."), a apărut un „nemțism" : **trebuie că** a nins etc.

Anacolutul (bine folosit), cunoscută figură de stil, produce victime cu duiumul cînd autorii de fraze ignoră că acuzativul pronumelui relativ se construiește cu prepoziția **pe** : „casa **pe** care am construit-o" „omul **pe** care l-am întîlnit" etc. și nu cum scriu, citeodată, gazetarii și scriitorii grăbiți : „casa **care** am construit-o", „omul **care** l-am întîlnit".

„Păpuși făcute de **însăși** păpușarii teatrului" este un exemplu de dublă eroare ; întîi, acordul corect în gen și în număr : de **însăși** păpușarii... ; apoi, **proprietatea** cuvîntului (calitatea unui termen de a fi **propriu**, potrivit) : se spune „...făcute **chiar de** păpușarii...", **de însăși** fiind un „barbarism" („traducerea" nediferențiată a franțuzescului **même**, care înseamnă, potrivit poziției sintactice, fie **însuși** — ca **pronume** de întărire, fie **chiar** — ca **adverb** de întărire).

Aceste cîteva „aberații" colecționate în vremea din urmă fie să-nsemne, atît pentru mine și pentru colegii de breaslă, cît și pentru cititori, numai puținele articole ale unui posibil glosar al „ororilor" limbii române contemporane, categorie a spiritualității naționale ce trebuie scutită de „erori".

În fond, nu pot împărți — nici măcar din motive didactice, de demonstrație — lumea limbii românești în două categorii : una — a celor care sunt meniți s-o „apere" și alta — a celor blestemați s-o „strice". Cu toții, creatori și cititori, suntem răspunzătorii și străjerii acestui bun unic și indivizibil, vinovați în proporții egale și în măsura în care nu facem tot ce ne stă în putere pentru a-i conserva frumusețea. Neprecupețirea eforturilor este mai mult decît o îndatorire cetățenească : este un comandament moral și patriotic. Ființa unui neam nu se apără numai la hotare, cu piepturile fiilor săi, ci și înăuntru, cu inima-n cap, veghindu-și permanența și continuitatea, care nu o dată i se contestă, întărîndu-și-le și cu aceste fragile dar nepieritoare monumente de hîrtie pe care stă scris cuvîntul, sufletul de taină și de eternitate al unei etnii unitare.

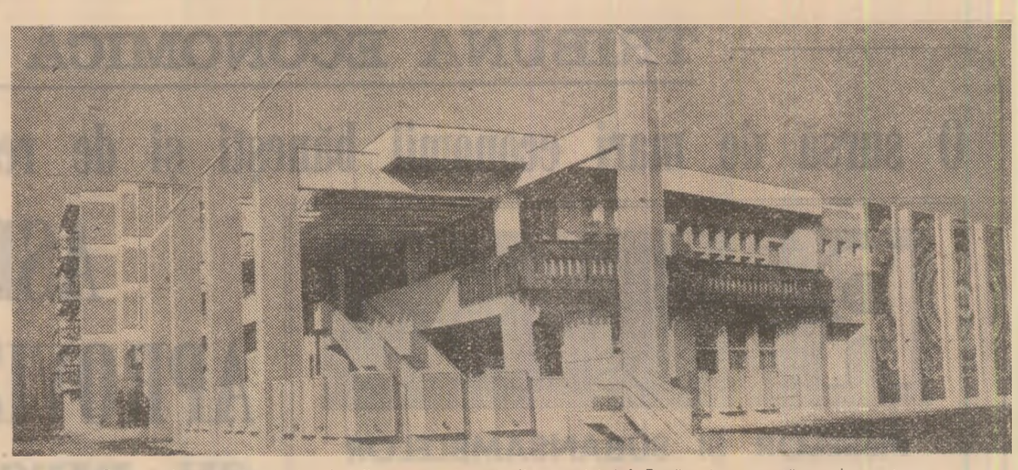

Casa culturii, științei și tehnicii pentru tineret din municipiul Buzău, inaugurată anul acesta
Foto : **Dorin Ivan**

De ce primul contact cu ferma agricolă impune și reconsiderarea unor cursuri universitare ?

Ce învață în facultate tinerii agronomi și ce le cere producția

— N-am să uit niciodată ziua aceea! — mărturisea tînărul inginer agronom Nicolae Bălașa, șef de fermă la C.A.P. Uliești, județul Dîmbovița. Eram la primul meu contact cu specialiștii județului și în pauza unei ședințe mulți s-au apropiat de mine, ca proaspăt absolvent, rugîndu-mă să le spun cîte ceva despre **noutățile** preconizate în domeniul mașinilor agricole. La orele de laborator și la cursul cu acest profil, eu învățasem zeci și zeci de formule, știam scheme complicate, puteam să reproduc tabele întregi de date, dar niciodată nu-mi pusesem problema și, dealtfel, nici nu mi se spusese **cum** ar putea fi ele combinate sau utilizate pentru realizarea de noi mașini. De unde mai era să știu și ce se preconizează în acest domeniu? N-am știut. În schimb, am vrut să-mi iau revanșa la erbicide. Am vorbit, am explicat minute în șir ca, pînă la urmă, să aflu că unele dintre substantele ale căror caracteristici le știam atît de bine ieșiseră din folosință chiar în anul din urmă.

Astfel sînt formulate, de regulă, argumentele în virtutea cărora o bună parte dintre proaspeții ingineri agronomi, zootehniști, horticultori și medici veterinari se regăsesc în concluzia că **trecerea din învățămîntul superior în producție încă reprezintă mai mult un prag și mai puțin o treaptă firească de evoluție profesională.** Nu e vorba de o stare psihică specifică oricărui început, precizează ei, ci de faptul că primul dialog cu răspunderea **nemijlocită** a producției se poartă într-un limbaj nu întotdeauna identic celui deprins în facultate, unde fenomenele sînt înfățișate cu o contingență redusă față de exigențele concrete, a căror satisfacere cel mai adesea nu suportă aminare.

Cu opt dintre cei 70 de tineri specialiști, repartizați în ultimii cinci ani agriculturii dîmbovițene, am avut deunăzi o discuție asupra procesului lor de integrare socio-profesională. Am ales acest județ deoarece, spre deosebire de altele, unde „perioadele de aclimatizare" a absolvenților se practică pe scară largă, aici **fiecărui** tînăr agronom, zootehnist, horticultor i se repartizează **de la început** conducerea unei ferme. Dar cu toate că interlocutorii noștri sînt de profile diferite sau beneficiază în fermele lor de condiții specifice de lucru, **toți** se regăsesc în concluzia amintită. De ce? O primă cauză se identifică în ținuta universitară a cursurilor sau, mai bine-zis, în **ținuta cursurilor universitare,** întrucît acestea, cum vom vedea, nu întotdeauna se desfășoară după cele mai înalte exigențe.

— Faptul că un specialist este pregătit în ipoteza că pe teren totul va merge perfect încă nu constituie un neajuns — ne spunea Florea Stama, medic veterinar, șef de fermă la C.A.P. Morteni — cîtă vreme tînărul este ajutat să înțeleagă că, în realitate, drumul spre un asemenea obiectiv comportă nenumărate greutăți, neprevăzuturi, riscuri, cărora el este **cel dintîi** chemat să le facă față. Numai că un asemenea ajutor nu poate veni prin mijloace mecanice, statice, unilaterale.

— Concret, ce aveți în vedere?

— Oricine dintre colegii mei simțea nevoia ca expunerile universitare să fie mai vii, mai mobile, să ne incite în stabilirea de legături largi, de corelații profunde. Am fi dorit nu obișnuitele lecții încheiate, posibile oricînd și oriunde, ci **dezbateri** deschise spre viață, inclusiv spre opiniile și observațiile noastre ; mulți mai lucraserăm în agricultură sau, pur și simplu, erau fii de țărani. Din păcate, unele cursuri erau prea rigide, mecanice, de parcă nu s-ar fi adresat unor tineri. Bolile infecțioase, bolile obstetricale, bunăoară, beneficiază astăzi de mai multe clasificări.

— Nimic mai firesc.

— Și totuși, încercarea studentului de a evalua **criteriile și unitatea** acestor clasificări se termina cel mai adesea cu penalizarea lui. Prin însăși desfășurarea unor asemenea cursuri și examene, studentul era „predestinat" să memorizeze o anume clasificare, ignorînd **analiza** celorlalte.

Nu sînt singurele aprecieri de acest fel. Caracterul mecanic și nu o dată formal, tendința de a limita orizontul analizei doar la anume aspecte, nu dintre cele mai complexe și mai dinamice, substituirea raționamentului prin elemente fragmentare, statistice, care se și contrazic, nu o dată, de la o disciplină la alta, sînt minusuri pe care absolvenții le relevă frecvent.

— Priceperea de **a diagnostica,** de a decide tranșant **ce e bine și ce e rău** într-un domeniu atît de complex și de mobil cum e agricultura constituie, neîndoielnic, o mare virtute a specialistului — spune inginerul zootehnist Marin Ion, de la C.A.P. Sperițeni. Și totuși, ea înseamnă puțin dacă nu i se asociază capacitatea de **a organiza,** de a imprima tuturor proceselor o **evolutie** neîntreruptă. Sub acest aspect îndeosebi, pregătirea studentului agronom mi se pare încă deficitară. Bunăoară, eu am avut de la început necazuri cu organizarea fermei zootehnice. În facultate, problemele de contabilitate ni se prezentaseră cu totul sporadic. Prelegerile de organizare și conducere a întreprinderilor agricole se concentrau mai ales pe specificul I.A.S.-urilor, iar în orele de lucrări practice ale acestui curs nu făcuserăm mai mult decît să întocmim planul ipotetic al unei unități inexistente, fictive. În plus, noi am învățat foarte puțin despre **organizarea producției de furaje ;** ni se spunea că aceasta ii revine inginerului agronom ; opinia apare azi unilaterală.

— Și cum v-ați descurcat?

— Pur și simplu, a trebuit să iau multe de la început, firește, cu un mare consum de timp, aici unde **timpul** este adeseori hotăritor.

Pornindu-se de la asemenea neajunsuri și, îndeosebi, de la necesitatea preîntîmpinării lor, numeroși absolvenți reclamă **întărirea dimensiunii prospective a învățămîntului superior.** Prof[illegible] sul de pregă[illegible] a studenților se cere astfel orientat mai mult spre realitate, pentru ca viitorii specialiști să nu mai aibă nevoie de o lungă „aclimatizare" în producție și, totodată, să poată acționa la nivelul de exigență cel puțin al viitorilor 10—20 de ani. „Mi se pare evident că nici un curs nu mai poate fi studiat separat de **ansamblul** problemelor agriculturii noastre — este de părere inginerul agronom Ilie Sergiu, de la consiliul agroindustrial din Vișina. Știu că este unanim recunoscut caracterul **interdisciplinar** al studiului universitar, dar, totodată, mai știu că formula unică, schema fără finalitate practică sau aprecierea pur constatativă, care nu schițează nici o direcție de schimbare, sînt preponderente în desfășurarea unor cursuri. Nu vreau să supăr pe nimeni, dar între modul de prezentare a cunoștințelor de Protecția plantelor și cel specific cursurilor de Fitotehnie și Agrofitotehnie nu numai că nu există corelații frecvente, determinări firești, dar pe alocuri unele aprecieri veneau chiar în contradicție. Prea rigide sînt delimitările între cursuri, prea mari distanțele care le separă, pentru ca **toți** studenții să poată face legături sistematice și, pe această bază, atît de necesara **sinteză** a tuturor cunoștințelor".

În aceeași ordine de idei, Dumitru Anca, medic veterinar la dispensarul din comuna Malu cu Flori, ne-a spus: „Orice practician știe din activitatea sanitar-veterinară pe teren că nu mai predomină astăzi bolile infecțioase, ci bolile de nutriție. Din cauza hrănirii necorespunzătoare în timpul gestației, tineretul bovin și ovin este greu afectat după primele săptămîni. Cu toate acestea, orientarea învățămîntului veterinar a rămas, cel puțin sub acest aspect, la realitatea de acum două-trei decenii : bolile de metabolism sînt înfățișate în general, nu concretizate pe cazuri anu[illegible] specifice, așa cum se întîlnesc astă[illegible] în practică".

— Cum vă explicați această stare de lucruri ?

— În bună parte prin aceea că integrarea este concepută pe direcții separate : învățămînt-producție, o direcție ; învățămînt-cercetare, altă direcție ; cercetare-producție, a treia direcție. Dar, oare, toate aceste direcții nu sînt elementele corelative ale unui **proces unitar de sinteză ?**

Mihai IORDĂNESCU
Gheorghe MANEA

O amplă acțiune educativă pionierească

Manifestare tradițională a purtătorilor cravatei roșii cu tricolor, **„Tot înainte"** își propune intensificarea activității de educație patriotică, revoluționară a tuturor copiilor țării, prin antrenarea largă a pionierilor și școlarilor la ample actiuni de muncă, de învățătură, de creație tehnico-științifică și cultural-artistică, sportive și de pregătire pentru apărarea patriei.

Ediția 1982 a acțiunii „Tot înainte" este dedicată celei de-a 35-a aniversări a proclamării Republicii. Etapa sa de masă a debutat la 21 martie și se desfășoară pînă la 20 iunie — „Ziua pionierilor" — cînd se va declanșa etapa de localitate, ce se va încheia la sfîrșitul lunii decembrie.

Modalitățile de participare a pionierilor și școlarilor la această competiție tinerească sînt diverse. Sub genericul **„Sintem urmașii unui popor eroic"** se organizează vizite, excursii, concursuri și întîlniri cu veterani ai războiului antifascist, prilej de emoționantă evocare a trecutului glorios de luptă al poporului și partidului nostru, de cunoaștere a prezentului de muncă avîntată pentru edificarea socialistă a patriei. **„Pionieri, în anii de lumină"** este genericul sub care are loc angajarea concretă a tuturor școlarilor pentru obținerea unor rezultate deosebite la învățătură, în creația tehnico-științifică și cultural-artistică, în pregătirea politico-ideologică și pentru apărarea patriei. Activitatea de muncă patriotică a unităților de pionieri, denumită simbolic **„Ștafeta generațiilor"**, înscrie prezența activă a copiilor la lucrările de întreținere și înfrumusețare a spațiilor verzi, a localităților natale, la lucrările de sezon din grădini și livezi, la curățenia și buna gospodărire a școlilor. Ample spectacole cultural-artistice, în cadrul etapei de masă a noii ediții a Festivalului național „Cîntarea României", se desfășoară sub genericul **„Cinstim patria, partidul, poporul"**. (Florica Dinulescu).

tv

PROGRAMUL 1

11,00 Telex
11,05 Liceul în viața satului. (Reportaj-anchetă)
11,25 Desene animate
11,45 Film serial : „Lumini și umbre" — episodul 10
12,40 Memoria documentelor. Mărturii despre unitatea civilizației materiale și spirituale românești
13,00 Închiderea programului
16,00 Telex
16,05 Profesiunile cincinalului. 500 000 de adolescenți în fața alegerii profesiei (I)
16,30 Galele „Gaudeamus" ale Conservatorului „Ciprian Porumbescu" din București
16,55 Studioul tineretului
18,00 Închiderea programului
20,00 Telejurnal
20,30 Actualitatea economică
20,45 Dosarele istoriei
21,10 Un cîntec pentru țara mea (muzică corală)
21,25 Viața culturală
22,00 La frontierele cunoașterii (serial științific). Episodul 11
22,15 Telejurnal
22,30 Meridianele cîntecului
23,00 Închiderea programului

PROGRAMUL 2

20,00 Telejurnal
20,30 Concertul orchestrei simfonice a Radioteleviziunii. Dirijor : Paul Popescu. Soliști : Viktor Eresko (U.R.S.S.) și Dumitru Moțatu. În pauză : Săptămîna în pagini de cronică muzicală
22,15 Telejurnal
22,30 Închiderea programului

Primăvara culturală bucureșteană

România-film și Întreprinderea cinematografică a municipiului București organizează astăzi, joi 20 mai, în cadrul „Zilei filmului", numeroase manifestări. La cinematograful Eforie, ora 15, are loc simpozionul **„Filmul în viața Bucureștiului"**, iar la cinematograful Timpuri noi, ora 16, concursul de cultură cinematografică **„Bucureștiul — personaj de film"**. O suită de **„Dialoguri cu spectatorii"** se organizează după cum urmează: Casa de filme 1 la Clubul uzinelor „Republica", ora 15, cu prezentarea filmului **„Întoarce-te și mai privește o dată"** ; Casa de filme 3 la Clubul Institutului agronomic „N. Bălcescu", ora 18, cu filmul **„Proba de microfon"** ; Casa de filme 4, la Clubul Ministerului Industriei Ușoare, ora 16, unde va rula filmul **„Orgolii"**.

Cu prilejul „Zilei filmului", pe ecranele Capitalei rulează, sub genericul **„Bucureștiul și oamenii săi în filmul românesc"**, un ciclu special cu filmele : **„Întoarcerea lui Magellan"** (cinematograful Cotroceni), **„Lumea se distrează"** (Lira), **„Ediție specială"** (Viitorul), **„Cu mîinile curate"** (Central), **„Expresul de Buftea"** (Munca), **„Ora zero"** (Buzești), **„Rețeaua S"** (Volga), **„Ana și Hoțul"** (Miorița), **„Angela merge mai departe"** (Ferentari).

NOTE DE LECTURĂ

Colecția națională de folclor)*

Nu încape nici o îndoială, apariția volumului „Cîntecul epic eroic", tipologie și corpus de texte poetice ale lui Al. I. Amzulescu, contribuție de prestigiu la dezvoltarea folcloristicii românești și internaționale, constituie un eveniment științific și editorial, de o reală importanță, ce trebuie reținut și consemnat ca atare. Cu acest masiv volum de 730 de pagini se deschide colecția națională de folclor elaborată de cercetătorii de la institutele de specialitate din București, Cluj-Napoca și Iași, pe baza unor contracte de cercetare încheiate cu Academia Republicii Socialiste România și Consiliul Culturii și Educației Socialiste, operă colectivă vastă ce-și propune să însumeze întregul tezaur al culturii populare românești.

Prin întinderea și bogăția materialului inclus, prin înalta ținută științifică și modernitatea metodologiei adoptate, Colecția națională de folclor reprezintă o premieră absolută, o premieră cu caracter prioritar pe plan mondial, o contribuție de prestigiu la mai profunda cunoaștere — în țară și peste hotare — a folclorului românesc, a cărui bogăție tematică și expresie artistică de aleasă ținută este atît de elogios apreciată în cercurile științifice de pe toate meridianele globului. O operă, așa cum spuneam, fundamentală, îndrăzneață, ambițioasă, mult visată de toate generațiile de cărturari care au ilustrat cu atîta strălucire cultura românească.

Încă de la înființarea sa — la 1 aprilie 1866 — Academia Română a acordat o atenție deosebită culegerii și editării folclorului românesc, considerat piatră de temelie a culturii naționale, expresia cea mai elocventă a capacității creatoare a poporului nostru, a talentului și gustului său artistic desăvîrșit. La inițiativa, cu sprijinul și sub egida Academiei au fost publicate lucrările devenite clasice în domeniul folcloristicii și etnografiei semnate de Simeon Fl. Marian, Elena Sevastos, Grigore Tocilescu, Iuliu Zanne, G. Dem. Teodorescu, Pericle Papahagi ș.a. Ulterior, Academia a inițiat sub titlul „Din viața poporului român" o amplă colecție de folclor însumînd 40 de volume publicate. Colecția a fost continuată cu Arhiva de folclor din Cluj și Anuarul acesteia, ambele conduse de Ion Mușlea. Arhiva de folclor din Cluj a Academiei Române și Arhiva de folclor a Societății Compozitorilor Români, de sub conducerea lui Constantin Brăiloiu, înființate înainte de ultimul război mondial, pun bazele culegerii sistematice a folclorului românesc, a înmagazinării arhivistice a tezaurului spiritual al poporului român, ca o primă etapă obligatorie pentru realizarea studiilor monografice, a cercetărilor de profunzime.

După eliberarea patriei, acțiunea de culegere științifică și exhaustivă a folclorului românesc a o amploare deosebită, se bucură de atenție privilegiată. La București se înființează, în 1949, Institutul de folclor, cu o filială la Cluj, puternică unitate de cercetare, cu o bază materială de excepție. Arhiva Institutului de folclor din București, devenit ulterior Institutul de cercetări etnologice și dialectologice, este una dintre cele mai bogate și mai valoroase din lume. I se adaugă Arhiva de folclor a Transilvaniei (Cluj-Napoca), a Moldovei și Bucovinei (Iași), a Banatului (Timișoara), a Maramureșului (Baia Mare) etc. Bogate arhive de folclor se mai află la Brașov, Sibiu, Constanța, Tulcea, Brăila, Focșani, Buzău, în toate centrele universitare ale țării. Se adaugă, la toate acestea, dezbaterile teoretice, susținute cu o remarcabilă consecvență în ultimele două decenii și publicate, aproape toate, în Revista de etnografie și folclor. Aceasta este baza teoretică și documentară a Colecției naționale de folclor, îndelungul efort al cercetătorilor noștri, rodul preocupărilor partidului și statului nostru socialist pentru asigurarea tuturor condițiilor necesare înfăptuirii acestei opere monumentale a științei și culturii românești a cărei apariție se înscrie sub semnul generos al Festivalului național al muncii și creației „Cîntarea României". Corpusul folclorului românesc, sintetizează prof. dr. docent Mihai Pop, reprezintă „implinirea celei mai importante etape a dezvoltării folcloristicii noastre pînă în prezent. El va fi o carte de referință, care va da noi temeiuri, mai sigure și mai larg cuprinzătoare, cercetărilor viitoare asupra folclorului românesc".

Așa cum aminteam, Colecția națională de folclor, realizată de cercetători din București, Cluj-Napoca și Iași, debutează cu volumul lui Al. I. Amzulescu despre „Cîntecul epic eroic". Alexandru I. Amzulescu, personalitate de prestigiu a folcloristicii românești contemporane, autor al unor lucrări unanim apreciate — între care și cea în trei volume despre „Balada populară românească", apărută în 1964 și distinsă cu unul din premiile Academiei — realizează, în volumul pe care-l prezentăm, o sinteză a unor aprofundate cercetări și meditații, încununînd o activitate de peste trei decenii în domeniul cîntecului bătrînesc.

„Cîntecul epic eroic", volumul cu care debutează Colecția națională de folclor, cuprinde un Cuvînt înainte, semnat de prof. Mihai Pop, o amplă Introducere, a autorului, în care sînt expuse principiile și metodologia de lucru adoptate. Catalogul subiectelor narative și al variantelor, Bibliografia, folosită la întocmirea acestui catalog, un Indice alfabetic de tipuri și titluri de variante, un Inventar alfabetic de momente funcționale și elemente motivice relevante-narative și descriptive și, în sfîrșit, un Corpus de texte poetice unde, pe 469 pagini, sînt reproduse nu mai puțin de 211 cîntece bătrînești. Un Glosar, întocmit de Ion Ionică, util pentru înțelegerea textelor poetice, încheie volumul.

Simpla prezentare a sumarului cărții, valoarea incontestabilă a conținutului acesteia atestă în mod convingător înalta ținută științifică a lucrării, caracterul modern și noutatea metodologiei adoptate, bogăția, varietatea tematică și realizarea artistică de excepție a cîntecului bătrînesc eroic românesc. Prin cartea lui Al. I. Amzulescu, folcloristica românească realizează un cîștig științific de apreciabilă valoare, își aduce o prețioasă contribuție la dezvoltarea folcloristicii internaționale, la mai temeinica cunoaștere a creației populare românești în lume.

Al. DOBRE

**) Al. I. Amzulescu, „Cîntecul epic eroic". Tipologie și corpus de texte poetice. Institutul de cercetări etnologice și dialectologice. Colecția națională de folclor. Editura Academiei, București, 1981.*

Carnet COTIDIAN

Relatări ale reporterilor și corespondenților „Scînteii"

■ În unitățile economice ale județului **Buzău** se desfășoară o intensă activitate pentru recuperarea și valorificarea materialelor refolosibile. Numai în perioada care a trecut din acest an au fost reintroduse în circuitul producției peste 20 000 tone oțel, 1 900 tone fontă, 172 tone cupru, 160 tone alamă, 70 tone aluminiu. La mai multe !

■ Țăranii cooperatori din Grozești, județul **Iași**, au realizat, cu ajutorul Combinatului de fibre sintetice din Iași, o adevărată fabrică de țesut pînză din... resturi de fire poliesterice. Tot la Grozești funcționează un atelier de fabricat săpun și altul de prelucrare a lemnului. Numai din acest sector de mică industrie, cooperatorii realizează anual venituri de peste 10 milioane lei.

■ Pe platforma chimică de la **Săvinești** a început construcția unei microcentrale. Ea va utiliza apele reziduale rezultate din procesele tehnologice ale instalațiilor combinatului de fibre sintetice și ale celui de îngrășăminte chimice din apropiere.

■ La Podu Turculul, Răcăciuni, Sascut, Vultureni și în alte comune din județul **Bacău** au fost construite și date în folosință, pentru specialiștii satelor, peste 300 de apartamente, la parterul cărora au fost amenajate spații comerciale și pentru prestări de servicii. Pînă la finele anului, alte circa 400 familii de medici, ingineri, cadre didactice etc din satele județului se vor muta în locuințe noi.

■ Cu 155 milioane lei și-au depășit prevederile de plan în perioada care a trecut din acest an colectivele unităților economice din județul **Suceava** producătoare de bunuri de larg consum. Au fost livrate suplimentar la fondul pieței importante cantități de mărfuri.

■ Pentru îmbunătățirea aprovizionării populației, Întreprinderea comercială de stat mixtă din **Călan** amenajează pe un riu din apropierea Hațegului două iazuri pentru pește. Baltă să fie !...

■ Oamenii muncii de la Autobaza nr. 1 **Bistrița** din cadrul întreprinderii județene de profil au înscris un mănunchi de succese. S-au economisit : 6 000 litri benzină, 28 000 l motorină, 1 500 l ulei SR, 4 000 l ulei pentru motoare diesel, în condițiile realizării și depășirii sarcinilor de plan, cifrate la mai multe sute de mii de tone transportate în deplină siguranță. Tot înainte fără... pene !

■ În centrul civic al comunei Hilișeu, județul **Botoșani**, o însemnată suprafață de teren a rămas necultivată. Culmea e că o porțiune din acest teren o reprezintă chiar lotul din folosința personală a președintelui C.A.P. din localitate.

■ S-a încheiat în județul **Brașov** acțiunea de combatere a dăunătorilor la arboretele de stejar. Au fost ocrotite, cu ajutorul aviației utilitare, peste 1 400 hectare pădure de stejar din zonele Rupea și Codlea.

TELEGRAMĂ

Tovarășul Ilie Verdeț, prim-ministru al guvernului, a primit o telegramă prin care Zenko Suzuki, prim-ministru al Japoniei, îi mulțumește pentru felicitările adresate cu prilejul Zilei naționale a Japoniei și îi transmite cele mai bune urări de sănătate și succes în activitatea sa.

Acțiuni cultural-științifice

Miercuri s-au încheiat lucrările sesiunii științifice a Facultății de geologie și geografie din cadrul Universității București.

Lucrările sesiunii s-au desfășurat în cinci secțiuni, ce au reunit numeroase comunicări și rapoarte privind aportul disciplinelor paleontologice la educarea tineretului universitar, contribuția geologiei și geofizicii la punerea în valoare a surselor de materii prime minerale și energetice, aspecte ale protecției și conservării mediului și resurselor naturale, combaterii degradărilor de teren etc.

★

Miercuri, la Galați s-au desfășurat lucrările simpozionului cu tema : „Rolul factorilor educaționali în formarea tinerei generații pentru muncă și viață", manifestare organizată sub egida consiliului județean de educație politică și cultură socialistă.

Desfășurat în plen și pe secțiuni, simpozionul a cuprins 30 de referate și comunicări referitoare la concepția P.C.R., a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, privind educarea tineretului. În acest spirit au fost abordate cele mai eficiente căi și mijloace de educare a tinerei generații, de formare a ei prin și pentru muncă. Totodată, au fost evidențiate aspecte ale activității privind dezvoltarea conștiinței socialiste a constructorilor de azi și de mîine ai socialismului și comunismului pe pămîntul României.

BOTOȘANI : Locuințe pentru specialiștii de la sate

În comunele Ripiceni, Corni, Albești, Vîrfu Cîmpului, Dîngeni și în alte 17 localități din județul Botoșani au început lucrările de construcție la noi blocuri de locuințe ce vor fi puse la dispoziția specialiștilor din agricultură, a celorlalte cadre ce se vor stabiliza în satele județului. Construite în regie proprie de către consiliile populare comunale, la realizarea celor 277 apartamente care se vor da în folosință în acest an în satele botoșănene se vor utiliza în procent de peste 90 la sută materiale din resurse locale. În cea de-a doua parte a anului, în satele județului vor începe lucrările de construcții pe baza acelorași resurse și avînd aceeași destinație pentru încă 375 apartamente ce vor fi predate beneficiarilor în primul semestru al anului viitor. **(Silvestri Ailenei).**

SĂRBĂTOAREA NAȚIONALĂ A REPUBLICII UNITE CAMERUN

Excelenței Sale Domnul AHMADOU AHIDJO
Președintele Republicii Unite Camerun

YAOUNDE

Cea de-a X-a aniversare a proclamării Republicii Unite Camerun îmi oferă plăcutul prilej de a vă adresa calde felicitări și cele mai bune urări de sănătate și fericire personală, de noi realizări pe calea dezvoltării economice și sociale a țării dumneavoastră, de progres și prosperitate poporului camerunez prieten.

Sînt încredințat că, în spiritul convorbirilor avute împreună la București, al înțelegerilor și acordurilor convenite, raporturile de prietenie și strînsă conlucrare dintre Republica Socialistă România și Republica Unită Camerun se vor extinde și aprofunda în interesul popoarelor român și camerunez, al cauzei păcii, independenței naționale, înțelegerii și colaborării în lume.

NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele
Republicii Socialiste România

★

Primul ministru al Guvernului Republicii Socialiste România, Ilie Verdeț, a transmis o telegramă primului ministru al Republicii Unite Camerun, Paul Biya, cu prilejul celei de-a X-a aniversări a proclamării Republicii Unite Camerun, prin care îi adresează sincere felicitări și cele mai bune urări de sănătate și fericire personală, de prosperitate pentru poporul camerunez prieten. În telegramă se exprimă convingerea că relațiile de prietenie și colaborare româno-cameruneze se vor dezvolta tot mai mult în viitor.

Se împlinește astăzi un deceniu de la proclamarea, la 20 mai 1972, a Republicii Unite Camerun, moment de deosebită însemnătate în viața țării. Fostă colonie germană din 1884, Camerunul a suscitat interesul marilor monopoluri occidentale datorită bogatelor resurse ale solului și subsolului. După primul război mondial a fost împărțit între Anglia și Franța, care și-au impus tutela asupra provinciilor de nord-vest și, respectiv, de est. Poporul camerunez s-a ridicat însă cu hotărîre la luptă împotriva domnației străine, obținînd în 1960 independența pe jumătate din teritoriul țării, iar în anul următor independența deplină, ceea ce a permis constituirea Republicii Federale Camerun.

Cu trecerea anilor, vechea structură a statului s-a dovedit o frînă în calea valorificării întregului potențial economic în vederea depășirii stării de înapoiere moștenite de la colonialism. Proclamarea Republicii Unite Camerun s-a impus, astfel, ca o cerință de importanță majoră pentru progresul națiunii cameruneze și ea a fost consfințită prin intrarea în vigoare a noii constituții a țării.

În perioada care a trecut de la acest eveniment au fost obținute importante rezultate în dezvoltarea economică și socială. Paralel cu dezvoltarea agriculturii, prin extinderea suprafețelor cultivate, s-au pus bazele unei industrii naționale ; au fost construite o serie de unități extractive și de prelucrare a bauxitei, țițeiului, cuprului, manganului și altor resurse naturale.

Animat de sentimente de prietenie și solidaritate față de popoarele care au pășit pe calea dezvoltării de sine stătătoare, poporul român urmărește cu simpatie realizările obținute de poporul camerunez pe calea făuririi unei vieți noi. Raporturile de prietenie și de colaborare statornicite între România și Republica Unită Camerun au cunoscut o extindere continuă, ceea ce corespunde intereselor celor două țări și popoare, constituind, totodată, o contribuție la cauza generală a păcii, progresului și înțelegerii internaționale.

CINE CUNOAȘTE, ÎNȚELEGE ȘI ÎNTINEREȘTE PĂDUREA...

(Urmare din pag. I)

hrănitorile și sărăriile...

Multe ar mai fi de spus despre hărnicia și spiritul întreprinzător al silvicultorilor vasluieni — de pildă, despre adevăratele „uzine" de puieți care sînt pepinierele (tehnicianul Victor Rișcanu obține 4,5 milioane de puieți anual, adică o adevărată pădure !) din producția cărora se aprovizionează și alte județe ; despre recoltarea și valorificarea furajelor, dar mai ales despre preocuparea pentru regenerarea fondului forestier. Depășit în fiecare an, planul de împăduriri a făcut să înmugurească în această primăvară încă 1 068 hectare noi plantate. Să menționăm că 400 dintre amintitele hectare sînt suprafețe de teren degradat, foste alunecări, unele încă incomplet „așezate", astfel că, după cum ne spunea inspectorul-șef, inginerul Alexandru Gîndu, de multe ori a fost nevoie să se refacă în întregime plantațiile acoperite de „valuri" de pămînt: *„puieții erau înecați sub sutele de tone de lut, iar noi o luam de la capăt..."*. După atîta trudă, cu atît mai mare-i satisfacția să constați că versanții bătrînelor dealuri moldave, susținuți de rețeaua tenace a rădăcinilor, nu se mai prăvălesc după fiecare ploaie zdravănă și că, an de an, coastele ripoase sînt tot mai mult și mai sănătos acoperite de peria verde a pădurii tinere. Am văzut, în Ocolul silvic Bîrlad, așa-numita „Pădure a lui Ciută" : puieții de pe cele zece hectare plantate de pădurarul Dumitru Ciută în 1981 și-au desfăcut întîia oară mugurii în această primăvară — iar asemenea **trupuri** noi înființate apar mereu pe harta județului, „încălzind" la modul cel mai propriu zone aride pe care nu se poate practica agricultura. **„Introducem în cultură** — ne spunea inginerul Alexandru Tîrpescu — **specii autohtone valoroase (cireș, stejar, paltin, tei, nuc), extindem culturile de arbuști fructiferi, răchităriile și speciile moi pentru celuloză, astfel încît să punem în valoare fiecare metru pătrat de teren."**

Vitrina cu distincții de la sediul inspectoratului silvic a fost de curînd mărită, spre a face loc unui nou **Ordin al Muncii** clasa a II-a și Drapelului de unitate fruntașă (locul II pe ramură și locul I în cadrul Departamentului silviculturii din M.E.F.M.C.).

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT

Privind handbalul...

Sezonul intern de handbal este încă în toi. O dată pe săptămînă, ba chiar și de două ori, asistăm ori la etapă pentru băieți, ori la etapă pentru fete, ori și la una și la alta. Așa s-a făcut că numai în ultimele săptămîni am avut prilejul să asistăm la o serie de partide concludente pentru stadiul de evoluție al handbalului nostru : printre altele, Steaua — Dinamo (de două ori), Steaua — H.C. Minaur Baia Mare, Dinamo — H.C. Minaur, Steaua — Constructorul C.S.U. Oradea (masculin) sau Confecția București — Știința Bacău, Progresul București — Hidrotehnica Constanța și Progresul București — Universitatea Timișoara (feminin).

Spectator la aceste confruntări, am putut face, se înțelege, o sumedenie de observații. Spre exemplu : că Steaua și Dinamo (care și anul acesta ocupă primele două locuri) au procedat la binefăcătoare intineriri ale loturilor, steliștii luînd-o însă înainte întocmai ca la baschet ; că handbalul dispune acum de cîteva noi centre puternice (Arad, Oradea, Craiova — la masculin ; Iași, Tg. Mureș, Buhuși, Sibiu — la feminin) care vin să îmbogățească harta cunoscută a elitei acestui sport ; că doi dintre tinerii titularizați în ultimii ani la echipa reprezentativă — Dumitru Marian și Maricel Voinea — joacă din ce în ce mai bine, ajungînd acum la o formă sportivă pe care tare mult le-am fi dorit-o și la recentele Mondiale, mai ales în meciurile pierdute cu Iugoslavia și Spania ! ; că loturile naționale se vor putea bizui în viitorul apropiat pe alte tinere talente viguroase : Berbece (Steaua), Roșca (Brașov), Andreescu (Dinamo), Haberpursch (Baia Mare) ; Mariana Oacă (Brașov), Cristina Simion (Confecția București), Rodica Simion (Timișoara) ș.a.

Dincolo de aceste notații, în bună măsură îmbucurătoare, ne-a atras atenția și o tendință care, dacă nu va fi îngrădită din timp și cu fermitate, ar putea aduce prejudicii serioase evoluției viitoare a handbalului nostru, însăși reprezentării sale în arenele internaționale. Este vorba de o anume degenerare a luptei sportive de pe semicerc într-o bătaie în toată regula — atît între băieți, cît și între fete. Dintre partidele de care amînteam că le-am urmărit cu atenție în săptămînile precedente, numai una singură la băieți (Steaua — Constructorul C.S.U. Oradea) și tot una la fete (Progresul — Universitatea Timișoara) au oferit spectacole sportive agreabile, cu evidente valențe tehnico-tactice și cu faze de handbal care au ridicat publicul în picioare și i-au smuls ropote de aplauze — ca pe vremea generațiilor lui Nodea, Otelea, Gațu, Irina Nagy, Terezia Popa, Simona Arghir. Și aceasta pentru faptul că — cel puțin la băieți — învingătorul se știa dinainte. Venind la București practic fără nici o șansă în fața echipei campioane (liderâ autoritară și în acest an), formația masculină a ambițiosului antrenor orădean, profesorul Gheorghe Ionescu, a jucat deschis și avintat, a dat drumul la joc pentru a arăta ce știe (și ne-am convins că știe mult), jucînd handbal de dragul handbalului, nu pentru a ține sau a smulge un rezultat ; de cealaltă parte, steliștii au făcut și ei artă pentru public — situație din care a rezultat un meci spectaculos, cu multe goluri și chiar cu un scor nu prea discrepant.

Opinii din arenă și din jurul ei

Repetăm, acest meci a constituit o agreabilă excepție. Fiindcă în rest, cînd se întîlnesc două formații cu pretenții egale la victorie, handbalul rămîne pe plan secundar, pe primul plan trecînd bătaia pentru minge.

Este drept că, de la an la an, handbalul internațional devine un joc tot mai bărbătesc, în care forța fizică atîrnă tot mai greu în balanța victoriei (este cazul handbaliștilor din U.R.S.S., R.D.G., Elveția, Cehoslovacia), după cum la fel de adevărat este că ambiția sportivă ieșită din comun, dăruirea totală în joc dau aripi de victorie unor handbaliști cu temperament vulcanic (spanioli, iugoslavi, cubanezi, japonezi). Constatînd că la Mondialele din R.F. Germania echipa noastră reprezentativă a pierdut șansa unei medalii de argint sau chiar de aur tocmai din pricină că nu s-a luptat cu suficientă forță și ambiție tocmai în jocurile cu adversarii care excelau în aceste direcții, antrenorii noștri de club au început, probabil, să-și pregătească elevii în consecință, să-i îmbărbăteze și să-i determine să lupte strașnic pe semicerc. Ceea ce nu este deloc rău, poate fi chiar în folosul loturilor naționale (care s-a văzut că nu prea știu să se apere cu eficiență), cu condiția ca bărbăția și ambiția să nu degenereze în bătaie și nervozitate. În loc să folosească soluții tactice mai inspirate și bine exersate la antrenamente (apărare avansată, mobilitate agresivă cu întîmpinarea jucătorului ce urmează să primească mingea, om la om cînd e cazul — ca să dăm numai cîteva exemple, poate nu din cele mai nimerite), handbaliștii și handbalistele de la noi se implantează pe semicerc și încep să împingă, să dea cu coatele și cu pumnii, să îmbrîncească, să pună piedici, să lovească pe ascuns, să-și tragă adversarii de mîini, de tricou. Așa apar interminabile fragmentări ale jocului, busculade, accidentări, certuri, nu o dată scene pugilistice. Spectacolul devine dezagreabil, în felul acesta jucătorii nu învață arta apărării lucide, și nu e de mirare că publicul vine în număr tot mai restrîns la acest gen de handbal. Că să nu mai vorbim că, și pe plan internațional, noul sistem de arbitraj sancționează aspru brutalitățile și nesportivitatea — cine recurge la ele riscînd să joace mereu cu un om, doi în minus !

După opinia noastră, este momentul să intervină Federația de handbal. Pînă nu va fi prea tîrziu. Cum ? Reputații ei specialiști știu mai bine. Noi sugerăm doar două idei. Pe de o parte, **uniformizarea arbitrajelor**, concomitent cu sporirea simțitoare a exigenței acestora (la ora aceasta unii arbitri sînt prea îngăduitori cu excesele de duritate, mai ales față de echipele cu mulți internaționali, alții fluieră într-o parte într-un fel și în cealaltă altfel, ca să nu mai vorbim că de multe ori atenția și obiectivitatea lor lasă de dorit). Pe de altă parte, **sugerăm inițierea unui colocviu (sau curs) cu toți antrenorii de la seniori și juniori pe tema „Încotro se-ndreaptă handbalul ?"** ; specialiștii care au fost la campionatul mondial (7 tehnicieni și 3 arbitri — dacă mai ținem minte bine) ar putea expune constatările lor prețioase și, împreună, ar putea găsi și impune căile cele mai potrivite pentru frînarea tendinței de transformare a jocului în bătaie și dirijarea evoluției handbalului nostru pe un plan tehnico-tactic și spectacular superior, cu o știință a apărării cel puțin la nivelul atacului atît de productiv.

Am vrea să fim înțeleși exact în intenția noastră. Nu pledăm pentru atenuarea ambiției sportive și a luptei sportive în forță (înțelese în sensul bun al lor), ci împotriva tendinței destructive pe care o sesizăm și împotriva ciocnirilor nervoase, pentru o confruntare bărbătească și avîntată, în care gîndirea tactică lucidă și inspirată să dirijeze fiecare acțiune.

Gheorghe MITROI

În ultimul meci al turneului sud-american

ROMÂNIA — CHILE 3—2

SANTIAGO DE CHILE 19 (Agerpres). — În ultimul meci al turneului pe care l-a întreprins în America de Sud, reprezentativa de fotbal a României a încheiat cu scorul de 3—2 (3—0) selecționata statului Chile, formație calificată la turneul final al campionatului mondial din Spania. Golurile echipei noastre au fost înscrise de Klein (min. 8 și 25) și Augustin (min. 28), pentru gazde marcînd Bigorra (min. 55) și Caszely (min. 62).

Corespondenții agențiilor internaționale de presă remarcă jocul excelent al fotbaliștilor români, în special în prima repriză, care le-a permis să conducă după mai puțin de o jumătate de oră de joc cu scorul net de 3—0. Astfel, agenția E.F.E. subliniază : „Prima repriză a fost dominată categoric de echipa română, care a practicat un fotbal rapid, modern și incisiv, punînd în derută formația chiliană. Plusul de viteză în acțiuni al românilor le-a adus o victorie meritată". La rîndul său, agenția France Presse notează : „Într-un meci internațional, la Santiago de Chile, echipa de fotbal a României a obținut o victorie strînsă, dar indiscutabilă, în fața reprezentativei chiliene, calificată pentru „El Mundialul" spaniol. Fotbaliștii români au avut un start debordant, conducînd la pauză cu 3—0".

Arbitrul chilian Guillermo Budge a condus următoarele formații : România : Moraru — Rednic, Boloni, Iorgulescu, Bogdan — Țicleanu, Augustin, Klein — Geolgău (Turcu), Cămătaru (Balint) și Balaci ; Chile : Osben — Garrido, Valenzuela, Figueroa, Bigorra — Mondaca (Ormeno), Alarcon (Bomvallet), Rojas (Neira) — Caszely, Gamboa, Mascoso.

În cîteva rînduri

● Meciurile disputate miercuri în etapa a 22-a a campionatului diviziei A la rugbi s-au încheiat cu următoarele rezultate : Dinamo — Sportul studențesc 35—15 ; Steaua — Știința CEMIN Baia Mare 47—9 ; C.S.M. Sibiu — Farul Constanța 0—14 ; Politehnica Iași — R.C. Grivița roșie 6—3 ; Rulmentul Bîrlad — Universitatea Timișoara 9—21 ; Știința Petroșani — C.S.M. Suceava 12—6.

● La Tbilisi a început un turneu internațional de polo pe apă, la care participă formațiile Cubei, Olandei, României, Spaniei, Suediei, U.R.S.S., R.S.S. Gruzine și o selecționată studențească a U.R.S.S. În prima zi, echipa României a întrecut formația R.S.S. Gruzine cu scorul de 14—9 (2—1, 3—3, 5—3, 4—2).

Alte rezultate: Spania — Cuba 9—8 (3—1, 3—4, 2—2, 1—1) ; Olanda — Suedia 13—2 (3—0, 3—1, 2—0, 5—1) ; U.R.S.S. — Selecționata studențească a U.R.S.S. 10—4 (3—1, 2—0, 3—1, 2—2).

● Într-o partidă contînd pentru primul tur al campionatelor internaționale de tenis ale Italiei, ce se dispută pe terenurile de la „Foro Italico" din Roma, Ilie Năstase l-a întrecut, în trei seturi, cu 5—7, 6—3, 6—3, pe Florin Segărceanu.

● Între 15 și 25 iunie, la „Șah Club-I.T.B." din Capitală se va desfășura prima ediție a competiției de șah „Memorialul dr. Octav Troianescu", care programează șase turnee deschise jucătorilor de toate vîrstele și toate categoriile (cu clasamente separate pentru juniori și junioare).

Înscrierile pentru toate cele șase turnee se primesc la sediul „Șah Clubului-I.T.B." din str. Lipscani nr. 21 (telefon 13 76 35).

CARNET CULTURAL

SUCEAVA. La Ateneul tineretului „Ciprian Porumbescu" din Suceava, precum și la căminele culturale din localitățile Iaslovăț, Putna și Calafindești a avut loc, în cadrul etapei de masă a Festivalului național „Cîntarea României", recenzarea în revistă pe genuri de artă a formațiilor artistice de amatori ale așezămintelor culturale, sindicatelor, U.T.C. și ale cooperației meșteșugărești din județ. Spectacolele, deosebit de apreciate de numerosul public prezent, au fost urmate de consfătuiri metodice ale instructorilor artistici. **(Sava Bejinariu).**

BRĂILA. Se desfășoară la Brăila ciclul de manifestări politico-educative și cultural-artistice „Donaris — primăvara culturală", aflat la cea de-a 12-a ediție, organizat de consiliul județean de educație politică și cultură socialistă. Programul deosebit de bogat și variat — care se va desfășura timp de trei săptămîni, atît în municipiul Brăila, cît și în localitățile județului — cuprinde festivalul interjudețean al formațiilor corale, festivalul interjudețean al brigăzilor artistice sătești, simpozioane, concerte, expoziții, recitaluri, spectacole de muzică și poezie. **(Corneliu Ifrim).**

BUZĂU. În cadrul manifestărilor prilejuite de împlinirea a 25 de ani de activitate a teatrului de păpuși al Casei orășenești de cultură Rm. Sărat, colectivul acestuia a efectuat un turneu în județele Brăila, Galați și Vrancea. Au fost prezentate 15 spectacole. În cei 25 de ani de activitate, teatrul rîmnican a fost o prezență de marcă în viața artistică a orașului, precum și a altor localități din județele vecine. **(Stelian Chiper).**

SATU MARE. Vechiului cămin cultural din comuna Livada (Satu Mare) i s-a adăugat, prin hărnicia locuitorilor comunei, o sală modernă de spectacole și de alte manifestări culturale și politico-educative cu o capacitate de 500 locuri. Cu prilejul inaugurării, locuitorii au vizionat un spectacol artistic. **(Octav Grumeza).**

IAȘI. La Biblioteca județeană „Gheorghe Asachi" din Iași a avut loc o dezbatere privind formele și metodele muncii cu cartea în sprijinul educației materialist-științifice a elevilor. Au fost prezentate referate privind locul bibliotecii școlare și publice în această activitate, posibilitățile de orientare a elevilor spre lectura cărții de știință. **(Manole Corcaci).**

MARAMUREȘ. „Tînjaua de la Hoteni", sărbătoare tradițională închinată celui mai harnic gospodar al satului și cea mai populară manifestare folclorică a primăverii din județ, a adunat în Valea Dărascăi mii de spectatori și artiști amatori. Sărbătoritul de anul acesta se numește Nuțu Tepei și este locuitor al satului Hoteni. Întreaga manifestare s-a constituit într-un ales omagiu adus muncii și bucuriei de a trăi în pace. **(Gheorghe Susa).**

CARAȘ-SEVERIN. La galeriile de artă „Paleta" din Reșița s-a deschis expoziția pictorului Nicolae Ungar. Creatorul bănățean, participant la mai multe expoziții din țară și de peste hotare, prezintă publicului 30 dintre cele mai reprezentative lucrări ale sale. **(Nicolae Cătană).**

BISTRIȚA-NĂSĂUD. În cadrul „Lunii culturii și educației socialiste", care se desfășoară sub genericul „Flori de mai", Casa de cultură a orașului Năsăud a găzduit ediția a 14-a a manifestării coralelor de amatori „Doina someșană". Au luat parte 13 coruri din județele Botoșani, Cluj, Mureș, Suceava și Bistrița-Năsăud. **(Gh. Crișan).**

PRAHOVA. La Liceul pedagogic din Ploiești a avut loc o suită de manifestări pe tema „Tehnologii moderne în procesul de predare-învățare la disciplinele muzică, desen, educație fizică și lucru manual în grădinițele de copii". La aceste manifestări cu pronunțat caracter de experiență au participat cadre didactice din liceele de profil ale județului Prahova, profesori universitari și alți specialiști în domeniul pedagogiei din țară. **(Constantin Căpraru).**

IALOMIȚA. La căminul cultural din comuna Bucu a avut loc, în organizarea U.J.C.A.P., un program al brigăzilor artistice din unitățile agricole cooperatiste aparținînd consiliilor unice agroindustriale Țăndărei, Movila și Gura Ialomiței. Toți interpreții sînt lucrători în cooperativele agricole de producție. **(Mihai Vișoiu).**

RĂSFOIND PRESA STRĂINĂ

„LE FIGARO":

Valoarea... resturilor menajere

„Nimic nu se pierde, nimic nu se creează, totul se recuperează"

Pornind de la problema de stringentă actualitate a economisirii energiei și combustibililor, precum și valorificării oricăror materiale refolosibile, ziarul francez „LE FIGARO" publică un articol în care sînt expuse cîteva din posibilitățile de utilizare în acest scop a resturilor menajere din orașe. Reproducem mai jos extrase din acest articol :

„Parisul și 53 de comune limitrofe produc 1 700 000 tone de resturi menajere pe an. Aceste resturi nu rămîn însă nefolosite. Prelucrate în patru uzine de incinerare, ele sînt transformate în energie, care, sub formă de abur destinat alimentării sistemului urban de încălzire sau sub formă de electricitate, reprezintă aproximativ 200 000 de tone echivalent în petrol.

Organizarea actuală a serviciului de prelucrare a resturilor menajere își are originea în vechiul serviciu de acest fel creat de către municipalitatea Parisului la sfîrșitul secolului trecut și care a ființat pînă în anul 1933. Începînd din anul 1922, Întreprinderea pentru prelucrarea industrială a reziduurilor urbane a fost însărcinată cu tratarea și evacuarea resturilor menajere și, totodată, cu exploatarea produselor și subproduselor rezultate.

Aburul : o afacere rentabilă. Chiar și în contextul inflaționist al epocii noastre se înregistrează o situație paradoxală : **costul prelucrării resturilor menajere este în scădere continuă** începînd din anul 1978. De la 60 de franci tona în 1979, el a scăzut la 53,64 franci în 1980, la 50 de franci în 1981 și, potrivit estimărilor, **prețul unei tone prelucrate nu va depăși anul acesta 48 de franci.** Această reducere insolită își găsește explicația în creșterea prețului aburului cu nu mai puțin de 50 la sută în doi ani. Se prevăd, pentru 1982, cheltuieli de 295 milioane la un venit estimat de 217 milioane franci. Venitul urmează, dealtfel, să crească în continuare, căci valorizarea prețului energiei sporește, în același timp, interesul pentru valorificarea resturilor menajere.

Cele 1 700 000 tone de resturi menajere rezultate anual sînt prelucrate în cadrul a trei uzine de incinerare producătoare de energie — la Ivry-sur-Seine, Issy-les-Moulineaux și Saint-Ouen — ca și al unui punct de transfer situat la Romainville. Parisul produce în fiecare an **un milion de tone de resturi menajere,** cu alte cuvinte **1,2 kg pe zi și pe locuitor,** dintre care 40,5 la sută hîrtii, 14,7 la sută materii putrescibile, 10,7 la sută sticlă, 5,1 la sută materiale plastice, 3,9 la sută metale și 2,1 la sută diverse alte resturi. Celelalte 700 000 de tone provin din comunele vechiului departament al Senei. Totalitatea acestor resturi colectate zilnic este repartizată în cele 4 instalații și variază de la 6 000 tone pe zi la 3 000 tone pe zi, reducîndu-se la jumătate doar în luna august. Este de menționat că această cantitate prelucrată reprezintă abia 13 la sută din resturile urbane prelucrate în Franța.

Energia recuperată prin incinerare este livrată **sub formă de abur** — 2 300 000 tone pe an — companiei pariziene de încălzire urbană sau este **transformată în electricitate,** reprezentînd 152 000 MWh. Zgura, care reprezintă 30 la sută din tonajul incinerat, adică 380 000 tone pe an, este folosită **la consolidarea drumurilor,** în timp ce cele 22 000 tone de material feros recuperat pe cale magnetică relau drumul **oțelăriilor.** Nimic nu se creează, totul se recuperează".

vremea

Timpul probabil pentru intervalul 20 mai, ora 21 — 23 mai, ora 21. În țară : Vremea va fi caldă, mai ales în jumătatea de sud a țării. Cerul variabil. Se vor semnala averse izolate de ploaie însoțite de descărcări electrice. Vîntul va sufla slab pînă la moderat. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 7 și 17 grade, mai coborîte în estul Transilvaniei, iar maximele între 20 și 30 de grade, mai ridicate în sudul țării.

PRONOEXPRES

NUMERELE EXTRASE LA TRAGEREA DIN 19 MAI 1982

EXTRAGEREA I : 3 25 38 7 32 17.

EXTRAGEREA A II-A : 40 14 19 9 27 4.

FOND TOTAL DE CÎȘTIGURI : 1 157 504 lei, din care 215 557 lei report la categoria 1.

DE PRETUTINDENI

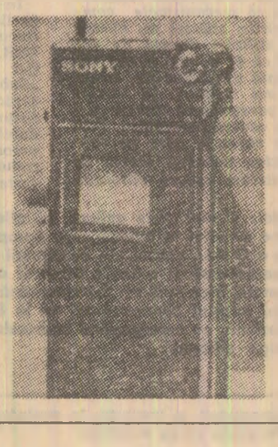

● **PENTRU ACCELERAREA CIRCULAȚIEI SANGUINE.** „Push Cush", o pungă de plastic gonflabilă plasată sub picioarele călătorului plecat într-o călătorie mai lungă (cu avionul, trenul sau autocarul), este alcătuită din două compartimente în care aerul se deplasează, în funcție de apăsările succesive pe vîrfuri și pe călcîie, favorizînd astfel circulația sanguină în picioare. Teste medicale au arătat că cinci minute de exerciții cu „Push Cush" determină creșterea circulației cu 7 la sută, ceea ce permite evitarea amorțelii picioarelor la persoanele obligate timp de mai multe ore să se mărginească la locul restrîns din mijloacele de transport în comun. Procedeul, de origine australian, este foarte simplu, fiind de natură a avea o largă răspîndire.

● **MICROTELEVIZOR.** Aparatul din imagine este primul model de serie al televizorului alb-negru miniatural cu ecran plat produs de firma japoneză „Sony". Dimensiunile lui sînt : 5 centimetri grosime, 20 cm lungime și 9 cm lățime. Ecranul are 5 cm pe diagonală. Greutatea aparatului fără baterii — ceva peste 400 de grame. Un asemenea grad de miniaturizare a putut fi obținut datorită faptului că raza electronică este proiectată pe ecran dintr-o latură și nu din spate, ca la televizoarele obișnuite. Microtelevizorul, denumit „FD-200", poate funcționa fără întrerupere timp de două ore și jumătate atît în mod autonom, alimentat de la o baterie-acumulator, cît și prin racordarea lui la acumulatorul automobilului sau la rețeaua electrică.

● **VICTIMĂ A AUTOSUGESTIEI.** Un funcționar de cale ferată din S.U.A. s-a închis accidental într-un vagon frigorific. Incapabil să iasă, s-a resemnat cu soarta sa. Simțind că-i amorțește corpul, și-a înregistrat senzațiile în fraze scrijelite pe peretii vagonului. „Mi se răcește corpul" — scria el. „Devine și mai rece. Nu-i nimic de făcut decît să aștept. Încet, încet mă răcesc pînă la moarte. Sînt aproape amorțit, scriu tot mai greu". În sfîrșit : „Acestea ar putea fi ultimele mele cuvinte". Și așa a și fost, deoarece, după puțină vreme, cînd a fost deschis vagonul, a fost găsit mort. Dar temperatura în vagon era de numai 13—14° C. Sistemul frigorific era defect ! Nu existau motive fizice pentru a explica moartea lui. Exista și destul aer, deci nu se sufocase. El fusese victima autosugestiei.

● **„BOMBARDAMENTE" DE METEORIȚI.** Geochimistul sovietic V. Polosuhin a publicat o lucrare consacrată „bombardamentului" de meteoriți la care a fost supus Pămîntul la începuturile istoriei sale geologice, adică în urmă cu 3,8—3,9 miliarde de ani. În prezent sînt cunoscute aproape 100 de cratere provocate de asemenea ciocniri cu meteoriți de foarte mari dimensiuni. Cel mai mare dintre aceste cratere este Popigai din Peninsula Taimir, care are diametrul de 100 de kilometri. Dar, opinează Polosuhin, nu toate urmele ciocnirilor sînt evidente, ele fiind mult mai numeroase, dar acoperite de straturi mult mai tîrzii ale scoarței terestre. Structuri inelare, însoțite de urme diamantiforme, mai sînt cunoscute în Africa, America de Sud și în Siberia orientală.

● **UN ORIGINAL APARAT DE ZBOR.** Specialiști cehoslovaci au elaborat proiectul unui original aparat de zbor. Este vorba de o combinație între dirijabil, avion și aerostat. Aparatul, care a primit numele de „Golem", va avea o lungime de 400 de metri, va putea zbura cu o viteză de circa 200 de km pe oră și va putea lua la bord 300 tone de încărcătură. De avion îl apropie sistemul de comandă și faptul că are aripi.

● **COMPUTER ÎN BRAILLE.** La Ottawa a fost pus la punct un terminal informatic pentru nevăzători care, branșat la un ordinator electronic, poate transmite aceleași informații ca cele furnizate de orice terminal vizual obișnuit, cu singura deosebire că toate caracterele sînt în alfabetul Braille. Realizarea este apreciată ca primul pas important ce va permite nevăzătorilor să-și lărgească sfera de activități, întrevăzîndu-se, printre altele, aplicații în domeniul educativ, în serviciile bancare, în ținerea promptă la curent cu evenimentele actualității etc.

Scînteia VIAȚA INTERNAȚIONALĂ Scînteia

Sesiunea Comisiei mixte guvernamentale româno-ungare de colaborare economică și tehnico-științifică

BUDAPESTA 19 (Agerpres). — La 19 mai, la Budapesta, au început lucrările celei de-a XVI-a sesiuni a Comisiei mixte guvernamentale româno-ungare de colaborare economică și tehnico-științifică. Delegația țării noastre este condusă de tovarășul Nicolae Constantin, viceprim-ministru al guvernului, președintele părții române în comisie, iar cea ungară de Jozsef Marjai, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R.P.U., președintele părții ungare în comisie.

Delegațiile analizează activitatea de colaborare dintre România și Ungaria în perioada care s-a scurs de la sesiunea anterioară, îndeosebi în domeniul cooperării economice, precum și stadiul și posibilitățile de creștere a schimburilor de mărfuri dintre cele două țări.

Extinderea schimburilor economice româno—neo-zeelandeze

WELLINGTON 19 (Agerpres). — În capitala Noii Zeelande au avut loc lucrările celei de-a doua sesiuni a Comisiei mixte româno—neo-zeelandeze pentru comerț și cooperare economică, industrială și tehnică.

Au fost examinate posibilitățile de dezvoltare în continuare a schimburilor comerciale și a cooperării economice dintre România și Noua Zeelandă. La încheierea lucrărilor a fost semnat un protocol care prevede măsuri menite să ducă la intensificarea și diversificarea schimburilor comerciale și economice în sectoare de interes reciproc.

Delegația română a fost condusă de Marin Trăistaru, adjunct al ministrului comerțului exterior și cooperării economice internaționale, iar cea a țării-gazdă — de D. E. Homewood, adjunct al ministrului comerțului și industriei.

★

Președintele părții române a fost primit de Warren Cooper, ministrul afacerilor externe și comerțului internațional, cu care prilej a fost evidențiată dorința părților de a dezvolta pe baze stabile relațiile economice dintre cele două țări.

„Criză de încredere" între Anglia și partenerii săi din C. E. E.

LONDRA 19 (Agerpres). — Presa britanică comentează în termeni foarte severi hotărîrea adoptată prin majoritate de voturi de țările Pieței comune privind adoptarea noilor prețuri la produsele agricole pentru perioada 1982—1983, împotriva veto-ului englez. Ziarul cercurilor de afaceri, „Financial Times", scrie, după cum informează agenția A.P., că „Piața comună se află, în mod potențial, în cea mai serioasă criză din 1966... Este vremea să reflectăm în mod calm". scrie ziarul, adăugînd că ar trebui ca Marea Britanie să „persevereze în cererea sa pentru un aranjament pe termen lung în problema bugetului, care urmează să fie renegociat la sfîrșitul acestui an". La rîndul său, ziarul conservator „The Daily Mail" observă că hotărîrea celor șapte țări din C.E.E. (în afară de Marea Britanie, Grecia și Danemarca — n.n.) de a ignora veto-ul britanic și de a impune o creștere a prețurilor agricole de 10,5 la sută „sfărîmă dintr-o lovitură mecanismul acceptat...". „Această decizie, continuă ziarul, aruncă C.E.E. în cea mai gravă criză a sa de la admiterea Marii Britanii ca membru al Tratatului de la Roma". În opinia ziarului, Marea Britanie ar trebui să refuze această hotărîre, care contribuie la accelerarea ritmului inflației în economia britanică.

O opinie asemănătoare este exprimată și de „The Sun", care, în plus, își manifestă nemulțumirea față de atitudinea Republicii Irlanda, deoarece nu s-a solidarizat cu poziția britanică.

„Degradarea mediului înconjurător în lume a luat proporții alarmante"

— subliniază participanții la reuniunea de la Nairobi

NAIROBI 19 (Agerpres). — În capitala Kenyei au luat sfîrșit lucrările sesiunii speciale a Programului O.N.U. pentru mediul înconjurător (U.N.E.P.). Participanții la sesiune au adoptat, prin consens, documentul intitulat „Declarația de la Nairobi", în care exprimă serioase îngrijorări față de degradarea mediului înconjurător în lume, relatează agențiile France Presse și Associated Press. În document se menționează că probleme ca defrișarea pădurilor, extinderea deșertului, eroziunea solului, poluarea aerului și a mărilor au căpătat proporții alarmante.

Sesiunea a adoptat o rezoluție în favoarea dezarmării și o alta în care se pune în gardă împotriva politicii israeliene asupra mediului înconjurător în teritoriile ocupate.

Evoluția conflictului anglo-argentinian

„Atitudinea Marii Britanii devine tot mai rigidă și, în ciuda unor concesii reciproce, părțile aflate în conflict se află încă departe de a ajunge la un acord în criza Insulelor Malvine" — a declarat, potrivit agenției France Presse, ministrul relațiilor externe al Argentinei, Nicanor Costa Mendez. Marea Britanie dorește ca trupele argentiniene din Malvine (Falkland) să se retragă înainte ca flota expediționară engleză să fie repliată la o distanță de 150—200 mile de coastele arhipelagului, ceea ce i-ar da posibilitatea să ocupe insulele, după retragerea celor 10 000 militari argentinieni din zonă. Un alt element de dezacord este faptul că Marea Britanie nu dorește să se angajeze la un calendar precis al negocierilor vizînd recuperarea suveranității de către Argentina asupra insulelor. De asemenea, partea argentiniană optează pentru administrarea Malvinelor de către O.N.U. în perioada tranzitorie.

Precizînd că așteaptă textul integral al răspunsului Argentinei, primul ministru al Marii Britanii, Margaret Thatcher, a declarat că, potrivit primelor indicii, acest răspuns nu pare foarte încurajator și că deosebirile de vederi rămîn mari. Șeful guvernului de la Londra a declarat că suveranitatea asupra Malvinelor (Falkland) va reprezenta una din temele viitoarelor negocieri și că drepturile insularilor trebuie respectate în timpul eventualei administrații interimare în arhipelag.

ECOURI LA PROPUNERILE PREȘEDINTELUI L. I. BREJNEV PRIVIND NEGOCIERILE DE DEZARMARE NUCLEARĂ

● Un comunicat al Casei Albe ● Declarația secretarului general al O.N.U.

WASHINGTON 19 (Agerpres). Casa Albă a dat publicității un comunicat în care salută propunerea președintelui Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., Leonid Ilici Brejnev, privind începerea de negocieri pentru reducerea armelor nucleare, dar respinge ideea înghețării arsenalelor nucleare ale celor două țări la nivelul lor actual — transmit agențiile A.P. și U.P.I.

La rîndul său, președintele S.U.A., Roland Reagan, într-o scurtă convorbire cu ziariștii referitoare la aceste propuneri, a declarat: „Cred că vom avea o întîlnire", care va avea loc în curînd.

NAȚIUNILE UNITE 19 (Agerpres). — Secretarul general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, a dat publicității o declarație în care salută recentele declarații publice ale președintelui Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., Leonid Ilici Brejnev, și președintelui S.U.A., Roland Reagan, care deschid perspectiva ca cele două țări să inițieze negocieri pentru stăvilirea cursei înarmărilor nucleare.

Exprimîndu-și interesul deosebit față de aceste declarații — relatează agenția Reuter — Perez de Cuellar a exprimat convingerea că o asemenea inițiativă din partea U.R.S.S. și S.U.A. ar fi de bun augur pentru sesiunea specială a Adunării Generale a O.N.U. pentru dezarmare, programată pentru luna viitoare.

„Să fie oprită, pînă nu este prea tîrziu, cursa înarmărilor!"

Un avertisment împotriva primejdiei unui război atomic

Din inițiativa organizației „Medicii în lupta pentru responsabilitate socială", la Universitatea „George Washington", din capitala S.U.A., a avut loc un simpozion consacrat consecințelor unui eventual război nuclear. Participanții și-au exprimat îngrijorarea față de escaladarea cursei înarmărilor și dorința sinceră de a continua acțiunile în favoarea păcii. George Visner, profesor la Institutul tehnologic din Massachusetts, a subliniat în cuvîntul său **necesitatea „opririi cursei înarmărilor pînă nu este prea tîrziu".** „Dacă actualul curs al escaladării înarmărilor nu va fi oprit — a declarat profesorul John Geiger, de la Colegiul de medicină din New York — riscul unui război nuclear izbucnit dintr-o eroare de calcul va fi foarte mare. Folosirea armei nucleare, a arătat prof. Geiger, este egală cu sinuciderea".

Militanții pentru pace din Japonia cer interzicerea totală a armelor nucleare

Sub deviza „Pentru interzicerea generală și totală a armelor nucleare! Nu — transformării Japoniei într-o arenă a unui război nuclear!", din orașul nipon Osaka s-a dat startul în cursa ciclistă consacrată luptei pentru pace. La această acțiune iau parte muncitori din întreprinderile municipiului Osaka, activiști ai luptei împotriva pericolului nuclear, care vor străbate distanța Osaka—Tokio, unde la 23 mai va avea loc un mare miting în apărarea păcii, pentru interzicerea totală a armelor nucleare. Participanții vor organiza, în localitățile prin care vor trece, demonstrații și mitinguri în sprijinul interzicerii totale a armelor nucleare, pentru dezarmare și asigurarea păcii.

În capitala Austriei s-a desfășurat, zilele trecute, cea mai mare demonstrație pentru pace ce a avut loc în perioada postbelică

România la tîrguri internaționale

● VARȘOVIA

La Varșovia s-a deschis ediția a XXVII-a a Tîrgului internațional de carte, la care participă 800 de întreprinderi și firme editoriale din întreaga lume, expunînd aproximativ 80 000 de cărți. Țara noastră este prezentă cu circa 1 000 volume.

La loc de frunte sînt expuse operele tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R., președintele României, editate în limbi de circulație internațională.

Sînt expuse, de asemenea, lucrările din domeniul chimiei ale tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu.

Standul țării noastre mai prezintă o gamă largă de lucrări originale din domeniul științei, precum și opere ale clasicilor și reprezentanților de frunte ai literaturii române.

În ziua deschiderii, standul românesc a fost vizitat de tovarășul Hieronim Kubiak, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al P.M.U.P., de Jozef Tejchma, ministrul culturii și artelor, și de alte personalități ale vieții politice și culturale din R.P. Polonă, care au apreciat ținuta grafică și valoarea lucrărilor expuse.

● BUDAPESTA

L-a Budapesta s-a deschis ieri Tîrgul internațional de primăvară, specializat în bunuri de investiții. România participă pentru a 24-a oară la această manifestare economică internațională. Întreprinderi românești de profil expun produse ale tehnicii de calcul, componente electronice, aparate electrice și electronice de măsură și control, aparate medicale, mașini-unelte pentru prelucrarea metalului și a lemnului, mașini textile, utilaj minier și petrolier, mijloace de transport auto.

Standul central al expoziției românești a fost vizitat de conducători de partid și de stat ai Ungariei.

La festivitatea de deschidere a tîrgului a participat Nicolae Constantin, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., viceprim-ministru al guvernului.

Congresul P. C. din Grecia (interior)

Salutul transmis de reprezentantul P.C.R.

ATENA 19 (Agerpres). — La Atena continuă lucrările celui de-al III-lea Congres al Partidului Comunist din Grecia (interior), în cadrul căruia au luat cuvîntul delegați, precum și reprezentanți ai unor partide comuniste, socialiste și mișcări de eliberare națională din diferite țări.

Tovarășul Petre Lupu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., a transmis congresului salutul Partidului Comunist Român, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Relevînd evoluția ascendentă a legăturilor de prietenie și cooperare între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Grecia (interior), vorbitorul a exprimat convingerea că, în spiritul întîlnirilor și convorbirilor dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, și tovarășul Haralambos Drakopoulos, secretar al C.C. al Partidului Comunist din Grecia (interior), aceste relații, bazate pe stimă și respect reciproc, vor cunoaște o dezvoltare continuă, în interesul întăririi prieteniei tradiționale dintre popoarele român și elen, al înțelegerii și bunei vecinătăți în Balcani, al păcii, destinderii și colaborării în Europa și în lume.

Avem ferma convingere — a subliniat reprezentantul P.C.R. — că dialogul fructuos dintre președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Constantin Karamanlis și primul ministru Andreas Papandreu, semnarea unor documente de mare importanță vor da noi dimensiuni relațiilor dintre România și Grecia.

După ce a arătat că poporul român, sub conducerea partidului comunist, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, își consacră toate forțele înfăptuirii cu succes a obiectivului fundamental trasat de cel de-al XII-lea Congres al P.C.R. — trecerea României de la stadiul de țară socialistă în curs de dezvoltare la stadiul de țară socialistă mediu dezvoltată — vorbitorul a subliniat:

Partidul Comunist Român, România socialistă manifestă o preocupare constantă față de situația actuală internațională, care continuă să fie deosebit de complexă și contradictorie. Pornind de la faptul că în Europa s-au acumulat uriașe cantități de arme nimicitoare, România militează cu hotărîre pentru oprirea amplasării de noi rachete cu rază medie de acțiune și trecerea la retragerea celor existente, pentru eliminarea definitivă a armelor nucleare de pe continentul nostru și reducerea treptată a tuturor armamentelor sub un control internațional efectiv.

Acordînd o atenție deosebită situației din Balcani — a continuat vorbitorul — România se pronunță, așa cum subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, pentru soluționarea pe calea tratativelor a tuturor problemelor care mai există între țările acestei regiuni, pentru dezvoltarea colaborării și bunei vecinătăți, pentru transformarea Balcanilor într-o zonă a conviețuirii pașnice, fără arme nucleare, fără baze și trupe militare străine. România apreciază că există condițiile necesare pentru realizarea unei întîlniri la nivel înalt a țărilor din Balcani în vederea depășirii problemelor existente, întăririi încrederii, cooperării și păcii. Este necesar să fie intensificate eforturile pentru o soluționare justă și durabilă, numai pe calea tratativelor, a problemei Ciprului, pornindu-se de la necesitatea asigurării independenței, securității, nealinierii și integrității teritoriale a acestei țări, a conviețuirii pașnice a celor două comunități cipriote.

În încheiere, vorbitorul a reafirmat dorința dezvoltării raporturilor de colaborare dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Grecia (interior), dintre România și Grecia, dintre cele două popoare, și a urat succes deplin în desfășurarea lucrărilor congresului, în activitatea consacrată promovării intereselor oamenilor muncii, dezvoltării Greciei pe calea prosperității și progresului social.

AGENȚIILE DE PRESĂ — *pe scurt*

EXPOZIȚIE EMINESCU. — În sălile Institutului „Heinrich Heine" din orașul vest-german Düsseldorf a avut loc deschiderea expoziției documentare de fotografii dedicate vieții și operei lui Mihai Eminescu. În alocuțiunea rostită la festivitatea inaugurală, Klaus Bungert, primarul orașului, a subliniat că expoziția reprezintă pentru Düsseldorf un eveniment cultural de prim rang. El a evocat, de asemenea, cursul ascendent al relațiilor culturale dintre România și R.F. Germania. Despre viața și opera lui Mihai Eminescu au vorbit prof. dr. Alexandru Oprea, directorul Muzeului de istorie a literaturii române din București, și dr. Joseph Kruse, directorul Institutului „Heinrich Heine". Au fost interpretate, în limbile română și germană, versuri din creația eminesciană.

DEMERS AL SECRETARULUI GENERAL AL O.N.U. Javier Perez de Cuellar a cerut autorităților de la Pretoria să anuleze sentințele de condamnare la moarte pronunțate împotriva a trei membri ai Congresului Național African (A.N.C.), organizație interzisă de autoritățile rasiste sud-africane. După cum s-a mai anunțat, recent Curtea de apel de la Pretoria a confirmat sentințele de condamnare la moarte pronunțate în procesele intentate patrioților J. Lubisi, N. Washigo și P. Manana, membri ai A.N.C., sub acuzația de a fi desfășurat „activități îndreptate împotriva securității statului".

DISPUTE COMERCIALE. Ministrul japonez de externe, Yoshio Sakurauchi, a trimis un mesaj reprezentantului special al S.U.A. pentru negocieri comerciale, William Brock, prin care îl informează că respinge cererea sa privind o liberalizare grabnică a importurilor nipone de produse agricole americane, relatează agenția Kyodo. Deosebirile de vederi existente între Japonia și S.U.A. în comerțul cu produse agricole se află, în ultimele luni, între problemele disputate între cele două țări.

CREȘTEREA PREȚURILOR ÎN FINLANDA. În ultimele 12 luni, prețurile la bunurile de consum au crescut în medie cu 9,6 la sută — a anunțat Direcția centrală de statistică din Helsinki. Creșteri deosebite de prețuri, de peste 14 la sută, au fost înregistrate la produsele alimentare. La lapte și produse lactate, carne, produse de panificație și la unele conserve prețurile au sporit de trei ori în ultimele patru luni. În cursul acestui an — se arată în datele statistice — taxele pentru asistență medicală, servicii comunale, la transporturile orășenești și feroviare au crescut considerabil, în comparație cu perioada similară a anului trecut.

„PREACUCERNICUL" MOON — ACUZAT DE FRAUDĂ FISCALĂ. Sun Myung Moon, fondatorul și conducătorul unei secte cu sediul în S.U.A., ce se autointitulează „Biserica unificării", a fost găsit vinovat de fraudă fiscală și este pasibil de o condamnare la 14 ani închisoare, transmite agenția United Press International. Moon, care duce o viață luxoasă de nabab, a fost inculpat de un tribunal din New York pentru neplata impozitului la dobînda de 150 000 dolari încasată în perioada 1973—1975 pentru o depunere personală de 1,6 milioane dolari.

DATORIILE EXTERNE ALE STATELOR LATINO-AMERICANE au fost, la sfîrșitul anului 1981, de 182 miliarde dolari, depășind de trei ori rezervele lor valutare — anunță ziarul „Jornal do Brasil".

SOFIA LOREN ÎN DETENȚIE. Cunoscuta actriță italiană Sofia Loren a fost arestată miercuri pe aeroportul Fiumicino la revenirea în țară, după o absență de doi ani, fiind acuzată de fraudă fiscală — relatează agențiile France Presse și Associated Press. Acest incident neplăcut din viața actriței va fi urmat de o pedeapsă de 30 de zile închisoare, pe care o va ispăși într-un loc de detenție de lîngă Napoli.

ÎN CONTINUĂ EXTINDERE, MIȘCAREA PENTRU PACE CUPRINDE NOI FORȚE ȘI CATEGORII SOCIALE

Oamenii de știință — alături de masele populare în lupta împotriva primejdiei nucleare, pentru apărarea vieții și civilizației

Uriașă a fost de-a lungul istoriei contribuția gîndirii științifice la dezvoltarea civilizației umane, la mersul înainte al popoarelor. Epoca în care trăim este epoca celor mai rapide și mai uriașe progrese ale științei. În același timp, nu este mai puțin adevărat că tocmai în această epocă omenirea este grav amenințată de imensul potențial distructiv acumulat în arsenalele mondiale. Tocmai în virtutea unor asemenea împrejurări revin științei sarcini și răspunderi din cele mai înalte în realizarea aspirațiilor de pace și propășire ale tuturor locuitorilor Terrei.

„Locul oamenilor de știință — arăta tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** în mesajul adresat prestigiosului Simpozion internațional „OAMENII DE ȘTIINȚĂ ȘI PACEA" desfășurat la București, sub înaltul patronaj al președintelui Republicii Socialiste România — **este alături de popoarele care luptă pentru apărarea vieții și muncii lor pașnice".** Cu prilejul simpozionului, savanți de pe toate meridianele globului, între care laureați ai Premiului Nobel, și-au exprimat adeziunea față de inițiativele de pace ale președintelui Nicolae Ceaușescu, față de consecventa politicii externe românești, în centrul căreia s-a situat întotdeauna grija față de viitorul planetei, preocuparea pentru pace, pentru dezarmare, pentru eliminarea forței și a politicii de forță din relațiile internaționale. De aici, de la București, a pornit în lume înflăcăratul Apel către oamenii de știință de pe toate meridianele, **chemîndu-i să acționeze și să conlucreze** tot mai strîns pentru apărarea păcii — bunul suprem al umanității, pentru ca știința să devină cu adevărat o armă a vieții, pentru ca pacea, securitatea și colaborarea să triumfe pe planeta noastră.

De atunci, agențiile de presă internaționale transmit știri de pe tot globul despre acțiuni și inițiative ale oamenilor de știință, conștienți atît de gravele pericole care le reprezintă pentru omenire înarmările, cît și de contribuția pe care știința și slujitorii ei o pot aduce la oprirea cursei înarmărilor, la progresul continuu și viitorul întregii lumi.

Constituirea Comitetului național român „Oamenii de știință și pacea" și alegerea în calitate de președinte al comitetului a tovarășei academician doctor inginer **ELENA CEAUȘESCU,** prim viceprim-ministru al guvernului, președintele Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, a reprezentat o mărturie elocventă a dorinței savanților români de a-și uni eforturile cu specialiștii de pe toate meridianele în lupta pentru o lume fără arme și fără războaie, în lupta pentru salvgardarea păcii. Invitația adresată zilele trecute acestui comitet de a participa la lucrările sesiunii speciale a O.N.U. consacrate dezarmării se constituie, fără îndoială, **într-o semnificativă recunoaștere internațională a activității depuse de oamenii de știință din România în sprijinul înfăptuirii dezideratelor vitale ale vremurilor noastre.**

Comitete și asociații naționale „Oamenii de știință și pacea" au fost constituite și într-un șir de alte țări, ele militînd nu numai pentru ca știința să fie utilizată exclusiv potrivit vocației sale umaniste, dar și pentru conștientizarea opiniei publice, în vederea opririi cursei înarmărilor, trecerii la o politică de pace, destindere și colaborare internațională. **COMITETUL PERMANENT AL FEDERAȚIEI MONDIALE A OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ** a adresat, dealtfel, după întîlnirea de la București, un apel în care cheamă pe oamenii de știință de pretutindeni să participe activ la lupta pentru consolidarea păcii, pentru ca știința să folosească doar unor țeluri pașnice. În acest scop a fost constituit un comitet internațional de inițiativă, chemat să declanșeze acțiuni ale oamenilor de știință, inclusiv pregătirea unui Congres mondial al oamenilor de știință în sprijinul păcii, așa cum s-a hotărît la simpozionul internațional de la București. *„Este foarte important ca acțiunea savanților pentru pace să cuprindă toate laboratoarele, toate departamentele științifice, ca să se trezească toate resorturile științifice mondiale în apărarea păcii, a civilizației noastre"* — declara, în acest sens, prof. ABDUS SALAM, laureat al Premiului Nobel, directorul Centrului internațional de fizică teoretică de la Triest.

Numeroase studii, rapoarte și volume de cercetări, publicate de ilustri savanți din lumea întreagă, pun în evidență adevărul de necontestat că în condițiile actuale un război, oricît de „limitat" ar fi, poate degenera în cataclism nuclear, de natură să distrugă literalmente întreaga viață de pe planeta noastră. Oamenii de știință, care au izbutit să descătușeze inimaginabile energii cuprinse în atom, cunosc mai bine decît oricine efectele distrugătoare ale armelor nucleare: *„Cursa înarmărilor și, îndeosebi, cea a înarmărilor nucleare, poate împinge omenirea spre catastrofă* — declara prof. A. M. PROHOROV, laureat al Premiului Nobel, director al Institutului de fizică al Academiei de Științe a U.R.S.S. *Sîntem conștienți că în cazul izbucnirii unui război termonuclear omenirea ar fi distrusă. De aceea, trebuie să punem înainte de toate problema înlăturării acestui pericol. Oamenii de știință din întreaga lume înțeleg că au un rol de jucat și poartă o răspundere deosebită în fața popoarelor: aceea de a face totul pentru a împiedica o astfel de catastrofă".*

Un mare număr de oameni de știință din diverse state europene, din S.U.A. și Canada au lansat un program *„menit să combată proliferarea armelor nucleare prin proliferarea ideii de dezarmare și securitate, de creare a unor zone denuclearizate pe continentul european"*, cerînd colegilor lor să lupte energic pentru transformarea Europei într-un continent al păcii și înțelegerii.

În această ordine de idei, o deosebită însemnătate prezintă recenta propunere făcută de tovarășa Elena Ceaușescu cu ocazia ședinței omagiale solemne de la Academia din Atena, propunere privind **crearea unui Comitet pentru dezvoltarea cooperării și colaborării tehnico-științifice în Balcani,** ceea ce s-ar înscrie ca un aport pozitiv la eforturile pentru transformarea regiunii într-o zonă a înțelegerii, colaborării și bunei vecinătăți.

La rîndul lor, un mare număr de savanți niponi, profesori la principalele universități ale țării, au semnat un apel prin care se pronunță pentru interzicerea producerii, experimentării și folosirii armelor nucleare, pentru transformarea continentului asiatic și a Oceanului Pacific în zone lipsite de arme nucleare. *„Ca reprezentanți ai singurei țări ce a cunoscut ororile războiului atomic* — arată savanții japonezi — *declarăm că trebuie să oprim, pînă nu este prea tîrziu, alunecarea omenirii spre o confruntare nucleară pustiitoare".*

Epoca noastră cunoaște nu numai ascensiunea vertiginoasă a științei și tehnicii, marcată de vaste descoperiri ce influențează toate domeniile de activitate umană, ci și acțiuni anacronice, în contradicție cu interesele profunde ale omenirii, de folosire a rezultatelor științei și tehnicii în scopuri distructive.

„Cunoștințele și forțele noastre nu trebuie să servească scopurilor militare, ci este necesar ca ele să fie puse în slujba păcii și a omului" — se arăta în declarația adoptată de reuniunea științifică desfășurată la Hamburg sub deviza *„Moartea atomică ne amenință pe toți — oamenii de știință în slujba păcii".* Participanții — specialiști de renume din diferite ramuri ale științei — au adresat tuturor oamenilor de știință un apel în care se spune: *„Oamenii de știință vest-germani, conștienți de răspunderea ce le revine pentru menținerea păcii și continuînd tradițiile lui Einstein, Russel, Joliot-Curie, consideră necesar să se pronunțe activ pentru pacea și înțelegerea între popoare".* Apelul a fost semnat de peste 1 000 de oameni de știință.

„Noi, oamenii de știință, nu putem fi indiferenți dacă laboratoarele de cercetare servesc vieții sau morții, progresului sau distrugerii. Unica formulă a vieții adevărate de savant trebuie să fie în slujba popoarelor. Unica formulă de existență a laboratoarelor de cercetare trebuie să fie în slujba păcii și dezvoltării", spunea, în același sens, AMALIA FLEMING, președinta Asociației femeilor de știință din Grecia. Iar AURELIO PECCEI, președintele Clubului de la Roma, declara: *„Savanții nu mai pot rămîne orbi asupra realității incontestabile că mecanismele complicate, cuceririle științei nu cunosc întotdeauna utilizări dictate de rațiune. Faptul că 40 la sută dintre oamenii de știință din lume sînt angajați, direct sau indirect, în lucrări militare sau paramilitare trebuie să-i îndemne la o severă autocritică. Este momentul ca savanții, care își consacră activitatea ținînd seama de eventualele riscuri asupra viitorului omenirii, să-și revizuiască scopurile, modul lor de acțiune. Cauza păcii trebuie să constituie un catalizator pentru această acțiune".*

Poziții hotărîte în favoarea „înghețării" înarmărilor nucleare au luat oameni de știință din Statele Unite, Marea Britanie, Italia, ei pronunțîndu-se pentru adoptarea de măsuri consecvente în direcția dezarmării, în primul rînd a dezarmării nucleare, sub un control internațional adecvat.

Sub egida Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) s-au organizat conferințe regionale care au deplîns faptul că progresele obținute în domeniul științei și tehnologiei sînt destinate îndeosebi scopurilor militare. O astfel de conferință s-a ținut nu de mult la Manila, la ea participînd reprezentanți din 30 de țări ale Asiei și Pacificului. Cu acest prilej a fost lansat un apel prin care se cere reducerea cheltuielilor militare pe glob și folosirea fondurilor disponibile în scopul eliminării foametei, maladiilor endemice și analfabetismului existente azi în lume.

În aceeași ordine de idei, unul din participanții la simpozionul de la București, prof. HALFDAN MAHLER, director general al Organizației Mondiale a Sănătății, declara: *„Subdezvoltarea și consecințele ei — sărăcia, foametea, bolile, analfabetismul — reprezintă cea mai formidabilă bombă din cîte au existat vreodată. Această bombă trebuie dezamorsată de oamenii de știință, aceste racile trebuie lecuite".*

Amplele și multiplele acțiuni, inițiative, măsuri întreprinse de savanți de renume mondial în întîmpinarea apropiatei sesiuni speciale a Adunării Generale a O.N.U. consacrate dezarmării sînt dovezi concludente că ideea privind necesitatea și urgența asocierii oamenilor de știință la eforturile de dezarmare, idee strălucit fundamentată de tovarășul Nicolae Ceaușescu în mesajul adresat Simpozionului de la București, se bucură de cea mai largă adeziune, ea corespunzînd intereselor păcii, înțelegerii și progresului pe întreaga planetă.

Nicolae PLOPEANU

COREEA DE SUD

Demonstrații ale populației reprimate de poliție

SEUL 19 (Agerpres). — În orașul Kwangju, din Coreea de Sud, au avut loc numeroase demonstrații prin care locuitorii au marcat împlinirea a doi ani de la marea răscoală a populației din acest oraș împotriva regimului dictatorial al lui Chun Du Hwan.

Agenția Associated Press relatează că, la 18 mai, peste 2 000 de persoane s-au reunit în centrul orașului Kwangju, de unde au încercat să pornească o manifestație pașnică pe străzi. Însemnate efective ale poliției au intervenit însă cu brutalitate, procedînd la arestări și dispersîndu-i pe demonstranți.

Adunări comemorative și demonstrații au avut loc și în alte puncte ale orașului Kwangju, inclusiv la cimitirul unde sînt înmormîntate aproape 200 victime ale represiunii din mai 1980.

N.A.T.O. — pe poziții obstrucționiste

LUXEMBURG 19 (Agerpres). — La Luxemburg s-au desfășurat lucrările sesiunii de primăvară a Consiliului ministerial al N.A.T.O. Au participat miniștrii afacerilor externe din țările membre ale Alianței nord-atlantice. Au fost examinate probleme ale situației internaționale, punîndu-se accentul, după cum rezultă din comunicatul dat publicității, pe sporirea potențialului militar al acestui bloc.

Agenția Reuter relatează că, potrivit comunicatului, Grecia a formulat rezerve față de planurile N.A.T.O. de instalare în Europa a rachetelor americane cu rază medie de acțiune, ca și față de cererea S.U.A. ca țările membre ale alianței să țină cont de „considerente de securitate" în transferul de tehnologie și acordarea de credite țărilor socialiste.

Exprimîndu-se hotărîrea țărilor membre de a continua procesul conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, în comunicat se adoptă însă o poziție de natură să obstrucționeze realizarea de progrese la reuniunea de la Madrid. S-a exprimat acordul cu propunerile formulate, recent, de președintele S.U.A. privind reducerea armelor nucleare strategice.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Cod 71 341. București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. În străinătate, abonamentele se fac prin ILEXIM — departamentul export-import presă, P. O. BOX 136—137 telex: 11 226, București, str. 13 Decembrie nr. 3. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360